

جمهوری اسلامی افغانستان
وزارت معادن و پترولیم

سکتور صنایع استخراجی دانش بنیاد، پایدار، شفاف و مؤثری که دیدگاه افغانستان مبنی بر توسعه پایدار را حمایت می کند.

تحلیل و بررسی زنجیره ارزش سکتور مالک

فهرست عناوین:

بخش

محتوا

۱

چکیده تحلیل

۲

مرور شاخص‌های مهم صنعت تالک در جهان

۳

صنعت تالک در افغانستان

۴

چالش‌های شرکت‌های استخراج و پروسس

۵

پیشنهادات

۶

ضمایم

چکیده تحلیل

در سال ۲۰۱۶، تولید جهانی تالک بیش از ۷.۳۱ میلیون تُن بوده است، پیش‌بینی می‌شود که این رقم به ۸.۷۷ میلیون تُن تا سال ۲۰۲۲ برسد. درآمد جهانی صنعت تالک برای سال ۲۰۱۶، حدود ۱.۲۷ میلیارد دلار امریکایی تخمین شده است، این رقم با در نظر گرفتن نرخ رشد مرکب سالانه ۳.۵ درصد میان سال‌های ۲۰۱۶ و ۲۰۲۲ می‌تواند به ۱.۵۶ میلیارد دلار امریکایی برسد. بازار جهانی تالک طی سال‌های گذشته با نوسانات زیاد توسعه یافته است، در شرایط کنونی این بازار توسط ایالات متحده آمریکا، چین، هندوستان، اروپا، برازیل و جاپان رهبری می‌شود.

در افغانستان ظواهر این منرال در ساحات مختلف ولایت‌های ننگرهار، کابل، پروان، کاپیسا، لوگر، غزنی، قندهار، میدان‌وردک، کنر و بغلان کشف و تثبیت گردیده است. اما بنابر مشکلات امنیتی، عدم موجودیت بودجه، ظرفیت و امکانات اکتشاف به‌شکل درست مطالعه نگردیده‌اند. در جریان دهه ۱۹۷۰ معادن اچین ننگرهار توسط تیم‌های تخنیکی متشکل از انجیران افغان و روس به‌شکل نسبی مطالعه و ذخایر آن بیشتر از (۱۱) میلیون تُن تثبیت گردیده است.

بر اساس پرآورد سال ۲۰۱۷ اداره سروی‌جیولوجی ایالات متحده آمریکا، حجم زیادی از کل صادرات تالک پاکستان را تالک افغانستان تشکیل می‌دهد، می‌توانیم فرض کنیم که در همین حدود در کل درآمد پاکستان از این صنعت، تالک افغانستان نقش دارد. اکثر شرکت‌های افغانستان فی‌تن تالک را به طور میانگین به قیمت ۶۰ دلار امریکایی به شرکت‌های واسطه پاکستانی به فروش رسانیده‌اند. نظر به آمار مؤسسه تحقیقاتی QYR، شرکت‌های پاکستانی ممکن است تالکی را که از شرکت‌های افغانستان خریداری می‌کنند دوباره به قیمت حدود ۱۲۹ دلار امریکایی فی‌تن به دیگر کشورها به فروش برسانند. با حساب سرانگشتی می‌توان ضرر خالص حدود ۶۹ دلار فی‌تن را برای صنعت تالک افغانستان محاسبه کرد.

هم‌اکنون ۳۲ شرکت (استخراج، پروسس، استخراج و پروسس) در این صنعت در افغانستان فعالیت دارد، ۱۸ شرکت تنها پروسس می‌کند، ۱۰ شرکت تنها مشغول استخراج تالک است، و ۴ شرکت دیگر همزمان در استخراج و پروسس فعالیت دارد. در سال ۱۳۹۲ از قراردادی‌ها خواسته شد تا تالک به شکل پروسس شده و یا هم نیمه پروسس صادر گردد و صادرات تالک به شکل غیرپروسس شده ممنوع قرار داده شد؛ به اساس فیصله فوق به تعداد (۱۵) ماشین کرش جهت نیمه پروسس و به تعداد (۳) فابریکات پروسس نهائی در ولایت ننگرهار تاسیس گردیده است. این شرکت‌ها در چهار سال گذشته به ارزش مجموعی حدود ۱۰ میلیون دلار امریکایی جفله/توده تالک را به کشورهای پاکستان و چین صادر نموده‌اند، مقدار تالک صادر شده طی این دوره به بیشتر از ۷۱۵ هزار تُن متریک می‌رسد، بیشترین حجم صادرات در سالی ۱۳۹۶ صورت گرفته است.

چکیدهٔ تحلیل

ارزش کل سرمایه‌گذاری ابتدایی این شرکت‌ها در زمان اخذ جواز سرمایه‌گذاری به حدود ۷ میلیون دلار امریکایی می‌رسیده است، اما در زمان خانه‌پری پرسش‌نامهٔ تحلیل وضعیت حجم کل سرمایه‌گذاری‌ها در این صنعت به بیش از ۳۰ میلیون دلار امریکایی رسیده است. در این صنعت هم‌اکنون حدود ۵۰۰ کارگر مسلکی، و ۱۰۰۰ کارگر غیرمسلکی به شکل مستقیم مشغول کار است، تخمین ابتدایی نشان می‌دهد که در برابر هر شغل مستقیم در این صنعت حدود ۵ شغل غیرمستقیم ایجاد شده است. با این حساب می‌توان از ۷۵۰۰ شغل به شکل مستقیم و غیرمستقیم در این صنعت صحبت کرد.

در صادرات تالک ارزش واقعی آن در گمرکات کتمان می‌گردد و یا هم صادرکننده‌ها به مراتب نازل‌تر از نرخ جهانی، تالک را به‌فروش می‌رسانند. مثلاً اوسط ارزش اظهار شده فی تن تالک در گمرکات افغانستان در حدود ۱۴ دلار است در حالی که شرکت‌ها به طور میانگین حدود ۱۰ دلار رویالتی می‌پردازند که اگر تعرفه گمرکی که در حدود یک دلار است بالای هر تن اضافه گردد، شرکت‌های صادرکننده فقط ۳ دلار مفاد در فی تن ثبت می‌کنند. اما وقتی به‌عنوان یک خریدار از فروشنده‌های تالک نرخ‌گیری کنیم، آن‌ها فی تن تالک را به طور متوسط ۶۰ دلار امریکایی قیمت‌گذاری می‌کنند، اگر این شرکت‌ها پس از تادیهٔ تعرفهٔ گمرکی موفق به فروش فی تن تالک به ارزش ۶۰ دلار امریکایی شوند، این شرکت‌ها نظر به قیمت متوسط جهانی (۱۵۱ دلار فی تن) در هر تن تالک ۶۹ دلار ضرر کرده‌اند، این ضرر برای کل صنعت تالک افغانستان نظر به حجم صادرات سه ربع سال ۱۳۹۶ بیشتر از ۴۲ میلیون دلار امریکایی است.

به منظور توسعهٔ پایدار سکتور تالک افغانستان نیاز است وزارت معادن و پترولیم در همکاری با سکتور خصوصی در گام نخست ظواهر معدنی تالک را به شکل تخنیکی به بلاک‌های منظم کادستری جهت سروی و اکتشاف دقیق تقسیم نماید، قرارداد استخراج معادن تالک در ساحات امن با درنظرداشت موجودیت اطلاعات جیولوجیکی کافی عقد کند؛ شرکت‌های پروسس تالک به عقد قرارداد استخراج با وزارت معادن و پترولیم و یا عقد قرارداد خرید تالک خام از شرکت‌ها استخراجی به منظور کاهش تقاضا برای تالک معادن خودسر مکلف ساخته شود، اصل حداقل ماشینری مورد نیاز برای تأسیس یک شرکت پروسس تالک تطبیق گردد، قیمت حداقل برای صادرات تالک افغانستان در همهٔ گمرکات تعیین گردد، با تثبیت یک قیمت متوسط با درنظرداشت قیمت متوسط تالک در بازارهای جهانی جلو **Under Invoice** گرفته شود. ایجاد چند کنسرسیوم بزرگ شرکت‌های پروسس تالک افغانستان تسهیل گردد؛ قرارداد به شرکتی که تمامی مراحل پروسس را به شکل معیاری انجام می‌دهد اعطا گردد و برای شرکت‌های فعلی یک سال مهلت برای تأسیس کرش‌پلانت‌های معیاری داده شود.

در ۲ سال آینده با منع تدریجی صادرات **توده/جفلهٔ تالک** ذریعهٔ بلندبردن تعرفهٔ صادرات بالای آن و در ۵ سال آینده با منع کامل صادرات **پودر تالک دسته‌بندی نشده** می‌توانیم افغانستان در زمرهٔ ۵ بزرگترین تولیدکنندهٔ تالک در جهان شامل سازیم.

فهرست عناوین:

بخش

محتوا

۱

چکیده تحلیل

۲

مرور شاخص‌های مهم صنعت تالک در جهان

۳

صنعت تالک در افغانستان

۴

چالش‌های شرکت‌های استخراج و پروسس

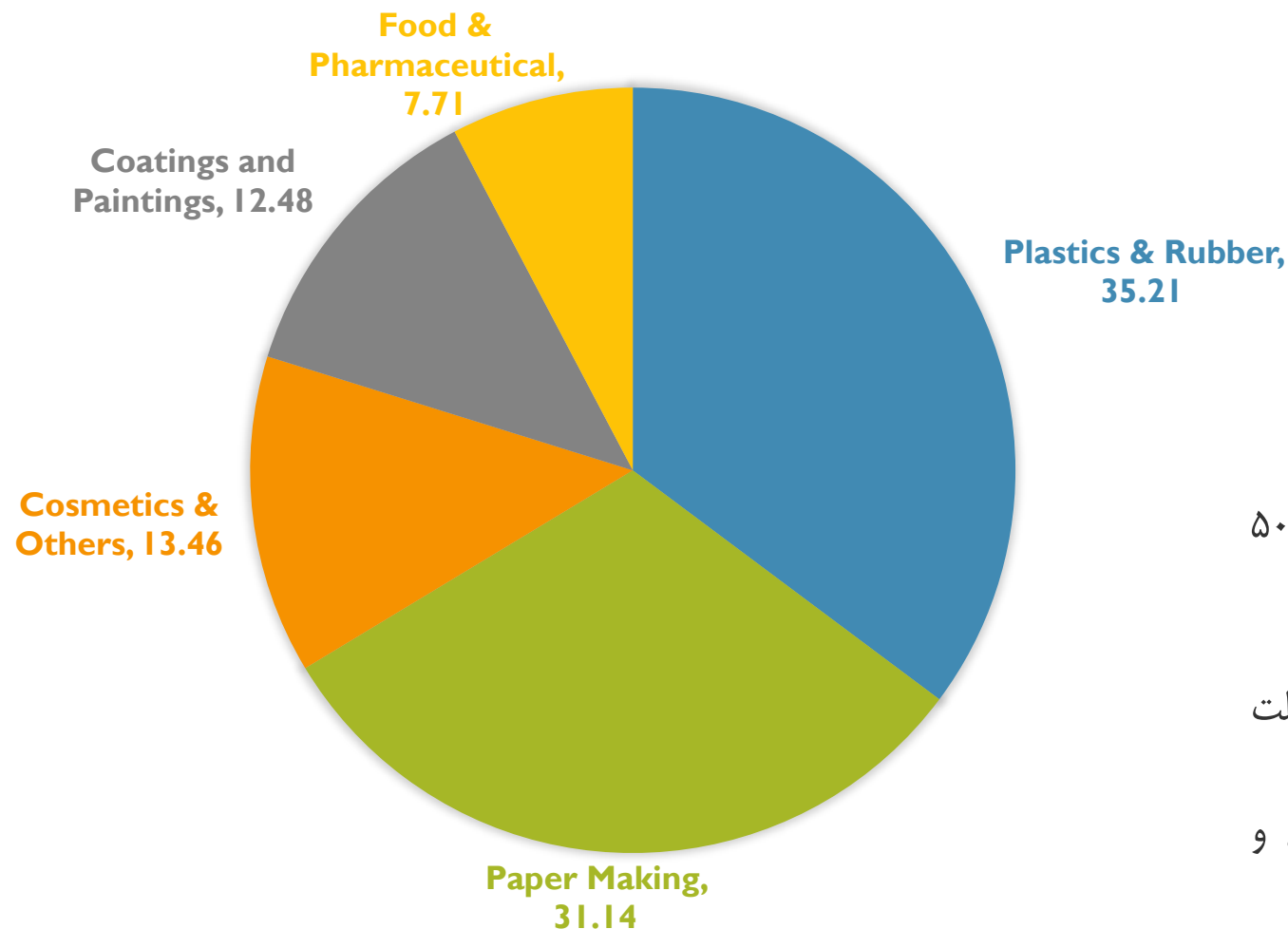
۵

پیشنهادات

۶

ضمایم

کاربرد جهانی تالک در سال ۲۰۱۶

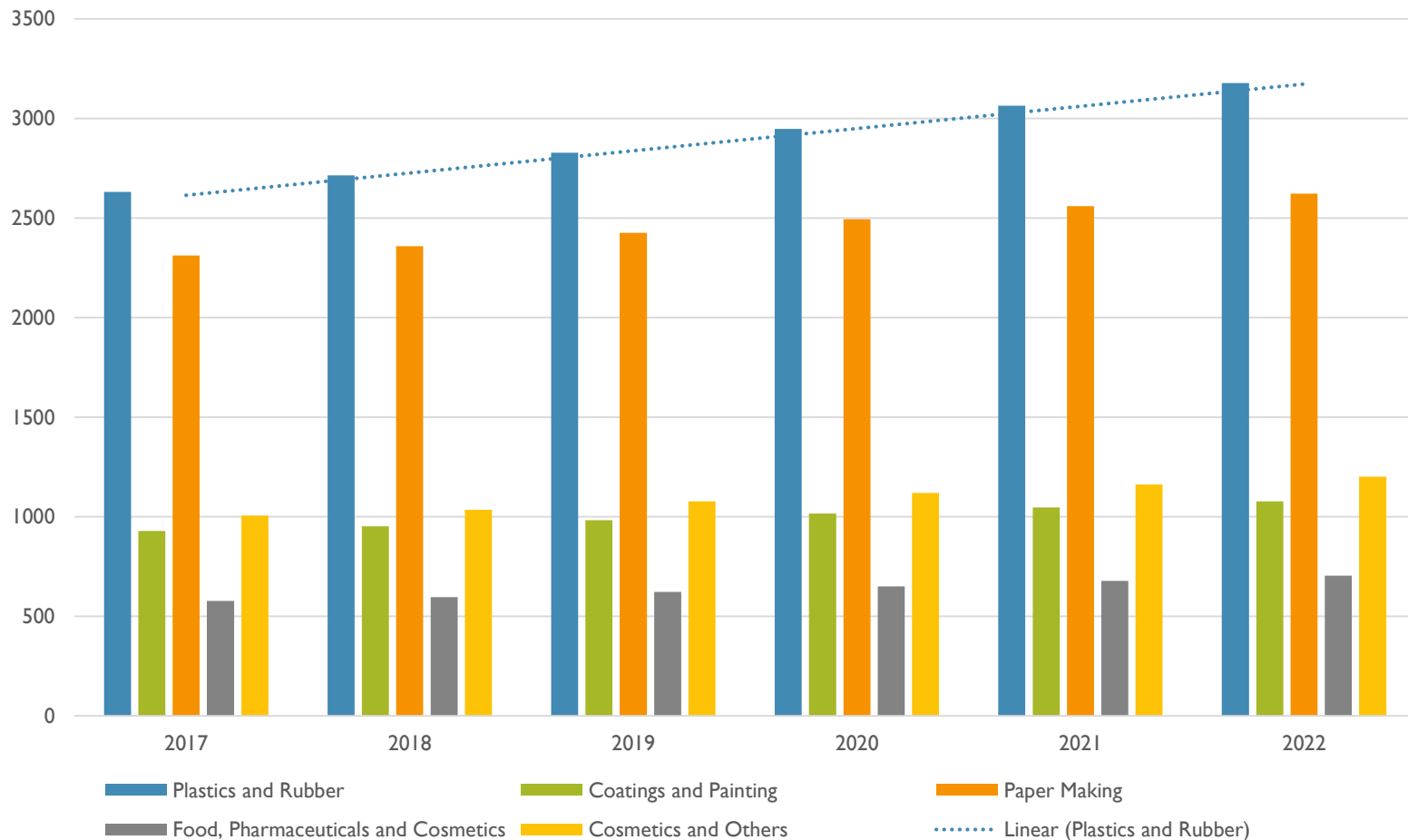

Source: Global Talc Industry 2017 Market Research Report

سایر موارد استفاده:

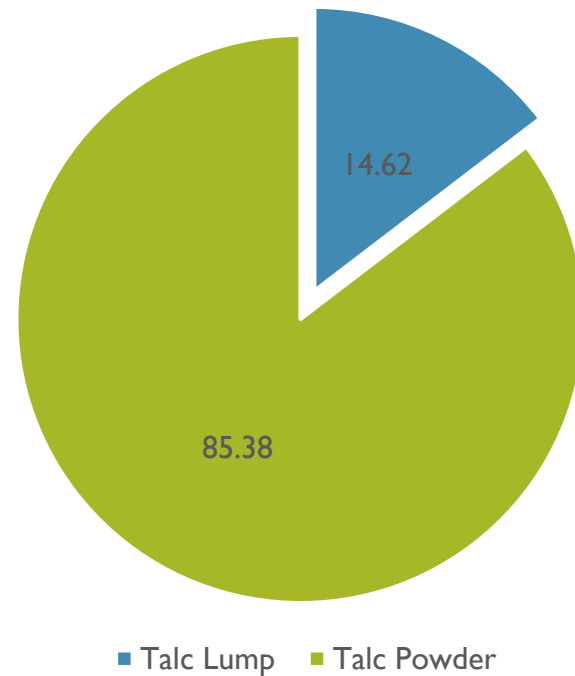
- صیقل دهی ذرات برنج و جو
- عوامل رنگ‌زدا یا رنگ‌بر
- ماده جاذب بو از غذاها
- فیلتر و تصفیه آب
- جذب روغن و عمل آوری چرم
- واکس‌های کفش
- پوشش‌های الکترودهای جوش کاری
- پر کردن کپسول‌های ویژه برای آزمایش شتاب موشک‌ها تا ۵۰ کیلومتر
- پوشش گندله‌های سنگ آهن برای احیا مستقیم
- در مواد پوشاننده کف، تالک به عنوان پایدارکننده آسفالت ذوب شده عمل می‌کند.
- تهیه دینامیت‌ها و صنایع شیمیایی مواد منفجره، درزگیری و بتونه کاری

پیش‌بینی مصرف تالک در جهان نظر به کاربرد، به هزار تُن متریک (۲۰۲۲-۲۰۱۷):

میزان تقاضای برای تالک جهت کاربرد در صنایع مختلف طی سال‌های ۲۰۱۷-۲۰۲۲ روند صعودی را نشان می‌دهد. این تقاضا در صنایع پلاستیک و رابر میلان صعودی بیشتر را نشان می‌دهد.

سهم انواع تولیدات تالک در بازارهای جهانی در سال ۲۰۱۶

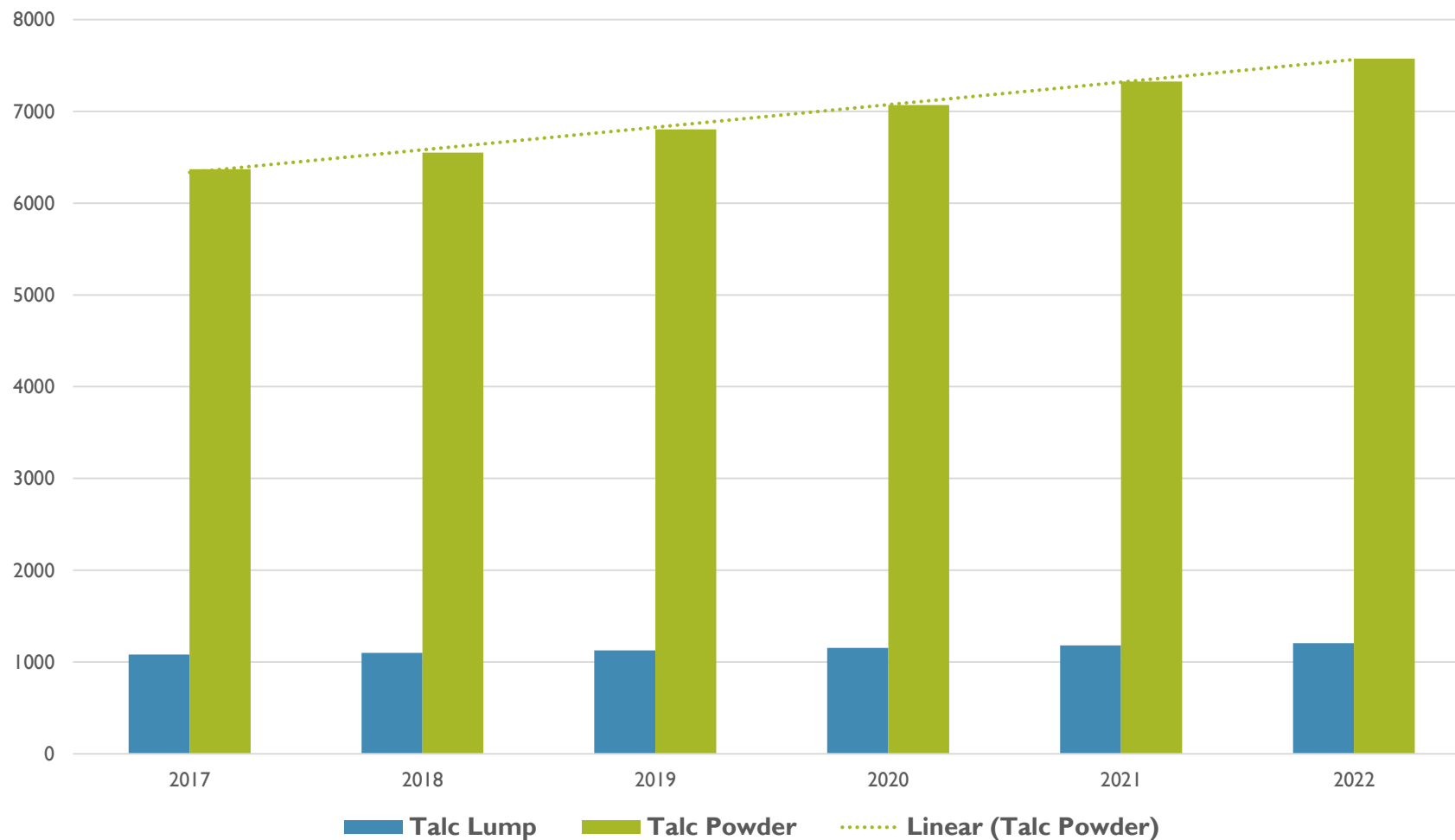

Source: Global Talc Industry 2017 Market Research Report

در مجموع ۱۴.۶۲ درصد تولید جفله/توده تالک در جهان، افغانستان و پاکستان بیشترین سهم را دارا اند، افغانستان تا اکنون نزدیک به ۱۰۰ درصد تولید تالک خود را به گونه جفله/توده به پاکستان و چین صادر نموده است.

پیش بینی تولید جهانی تالک نظر به نوعیت آن به هزار تُن متریک (۲۰۲۲-۲۰۱۷)

Source: Global Talc Industry 2017 Market Research Report

پیش‌بینی درآمد تالک در بازارهای عمده جهانی (۲۰۱۲-۲۰۲۲)

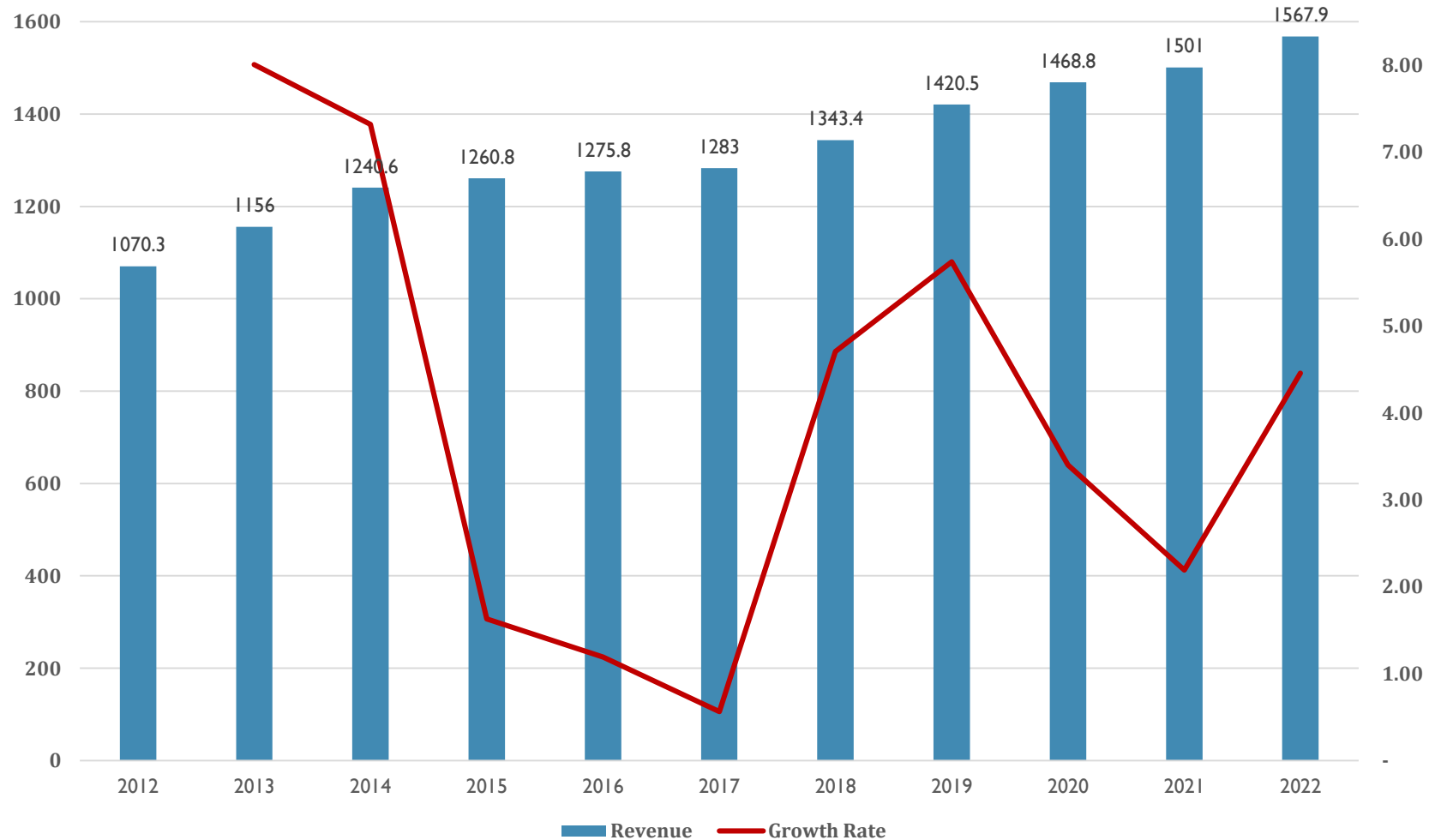
به میلیون دالر امریکایی

مناطق	۲۰۱۲	۲۰۱۶	۲۰۲۲	نرخ رشد مرکب سالانه (۲۰۲۲-۲۰۱۶)
ایالات متحده امریکا	۸۳	۱۰۸	۱۱۶	۱.۳ درصد
اروپا	۲۶۲	۲۶۵	۲۸۷	۱.۴ درصد
جاپان	۵۵	۵۹	۶۲	۱.۰ درصد
چین	۳۸۲	۴۴۸	۶۱۵	۵.۴ درصد
برازیل	۸۳	۱۰۲	۱۲۹	۴.۱ درصد
هندوستان	۸۱	۱۲۵	۱۶۷	۵.۰ درصد
پاکستان*	۵۱	۶۶	۸۷	۴.۹ درصد
بقیه مناطق	۷۳	۱۰۶	۱۰۴	-۰.۲ درصد
مجموع	۱۰۷۰	۱۲۷۶	۱۵۶۸	۳.۵۰ درصد

* بر اساس برآورد سال ۲۰۱۷ اداره سروی جیولوجی ایالات متحده امریکا، حجم زیادی از صادرات پاکستان را تالک افغانستان تشکیل می‌دهد، می‌توانیم فرض کنیم که در همین حدود در کل درآمد پاکستان از این صنعت، تالک افغانستان نقش دارد.

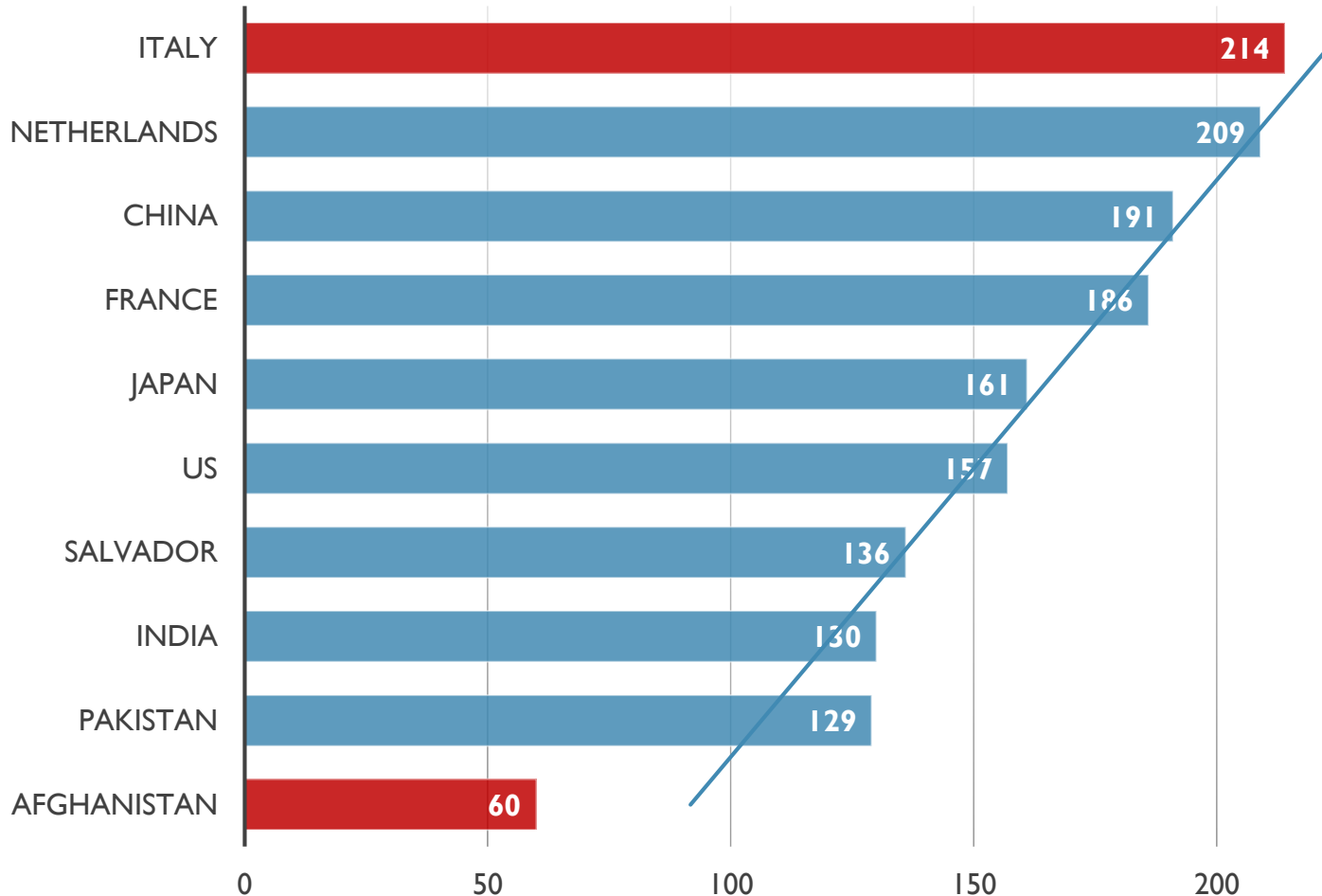
پیش‌بینی درآمد صنعت تالک در جهان (۲۰۱۲-۲۰۲۲)

به میلیون دلار امریکایی

Source: Global Talc Industry 2017 Market Research Report

میانگین قیمت تالک در سال ۲۰۱۶ (تولیدکنندگان عمده جهان):

Source: Global Talc Industry 2017 Market Research Report

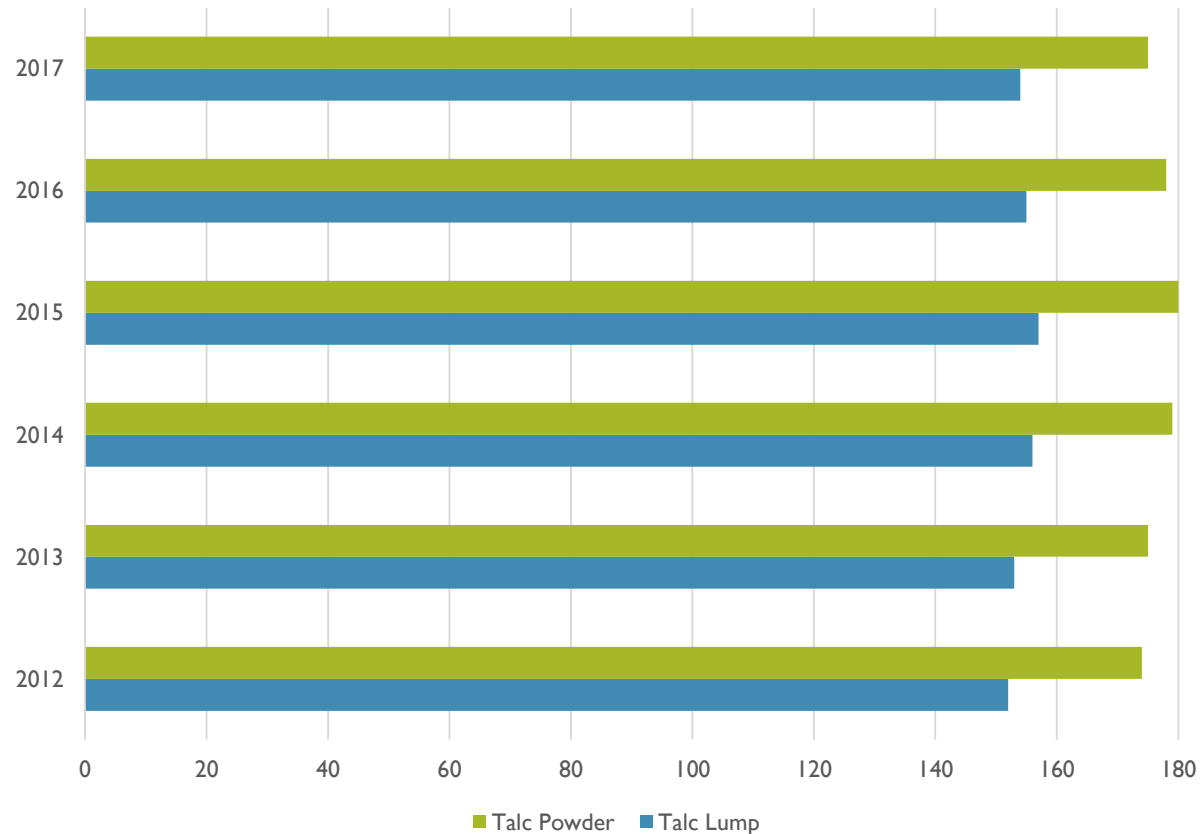
در بازارهای جهانی در سال ۲۰۱۶، میانگین قیمت جهانی فی تُن تالک ۱۵۵ دلار امریکایی بوده است. قیمت‌ترین نوع تالک، تالک تولیدی کشور ایتالیا (۲۱۴ دلار فی تُن) است.

اکثر شرکت‌های افغانستان فی تُن تالک را به طور میانگین به قیمت ۶۰ دلار امریکایی به شرکت‌های واسطه پاکستانی به فروش رسانیده اند. با در نظر داشت آمار مؤسسه تحقیقاتی QYR، شرکت‌های پاکستانی ممکن است تالکی را که از شرکت‌های افغانستان خریداری میکنند دوباره به قیمت حدود ۱۲۹ دلار امریکایی فی تُن به دیگر کشورها به فروش برسانند. با حساب سرانگشتی می‌توان ضرر خالص حدود ۶۹ دلار فی تُن را برای صنعت تالک افغانستان محاسبه کرد.

میانگین قیمت تالک (پودر و توده) به تُن متریک ۲۰۱۲-۲۰۱۷

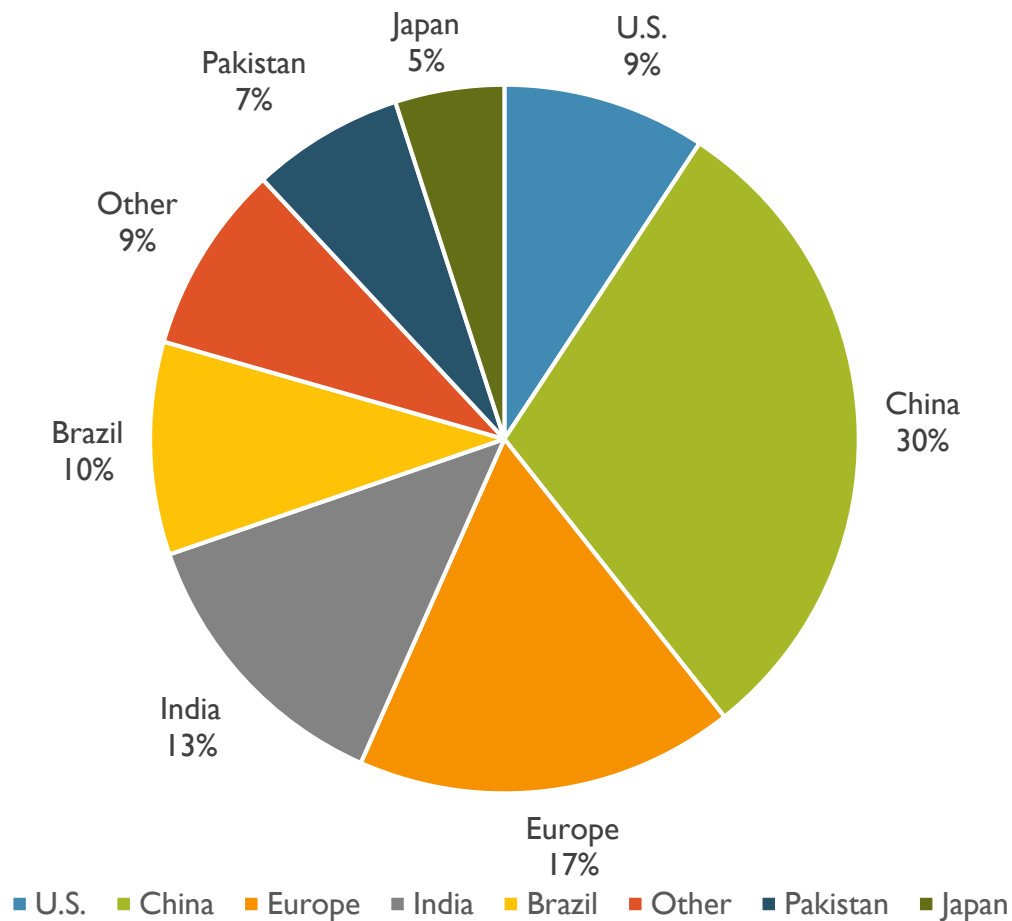
دلر امریکایی

میانگین قیمت تالک (پودر و توده) در جهان به تُن متریک
(۲۰۱۲-۲۰۱۷)

Source: Global Talc Industry 2017 Market Research Report

سهم تولیدکنندگان عمده جهان در بازار تالک در سال ۲۰۱۶

با آن که چین حدود یک سوم تالک جهان را تولید می کند، نمی توانیم از انحصار کامل در بازار عرضه تالک بحث کنیم، حضور بازیگران قوی و رو به رشد در اروپا، هند، برازیل، و ایالات متحده امریکا مانع شکل گیری چنین انحصار شده است.

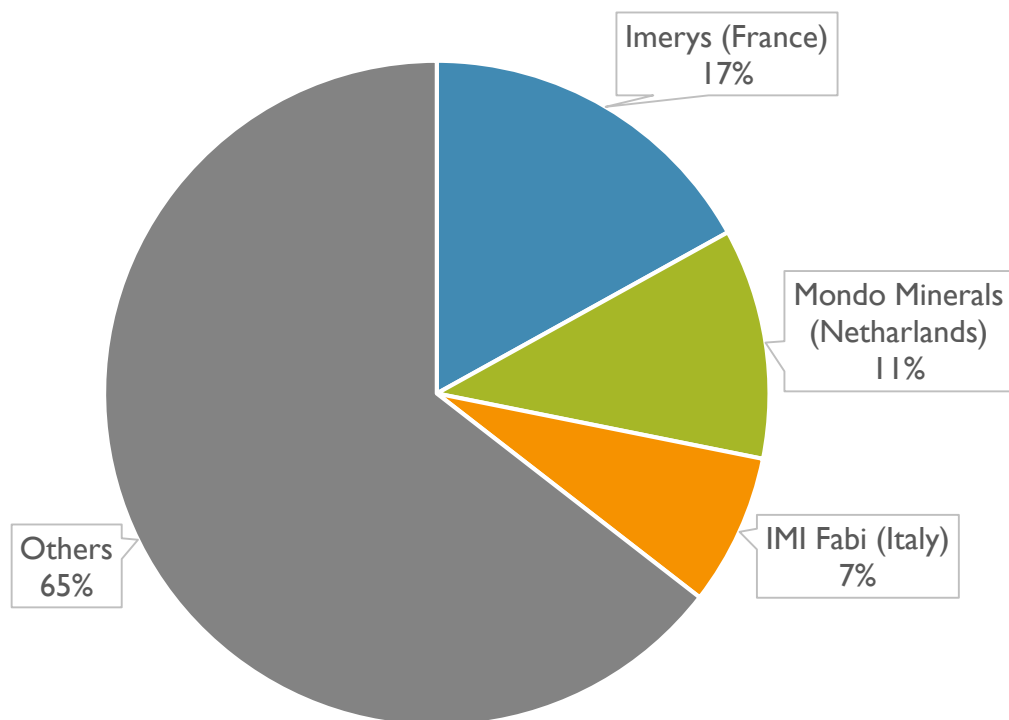
با تخمین سرانگشتی ظواهر معدنی تالک در افغانستان می توانیم افغانستان را در یک دهه آینده در جمع بزرگترین تولیدکنندگان جهان ببینیم.

۳ تولیدکننده برتر جهان:

شرکت‌های امریس فرانسه، موندو منرالز هالند، و امی فابی ایتالیا به تنهایی بیش از ۳۵ درصد کل تالک جهان را تولید می‌کنند. با آن‌هم، نمی‌توان ادعان کرد که این صنعت در انحصار کامل چند شرکت بزرگ جهانی قرار دارد.

این شرکت‌ها با استفاده از فعالیت ادغام و تملک ادامه‌ی حیات خود را در صحنه‌ی رقابت جهانی امکان‌پذیر ساخته‌اند. در سال ۲۰۱۱، امریس فرانسه با خریداری شرکت لوزیناک، و در سال ۲۰۱۶، شرکت امی فابی ایتالیا با خریداری شرکت‌های مگنیزتیا و سیپلکو قدرت خود را در بازار تولید جهان افزایش دادند.

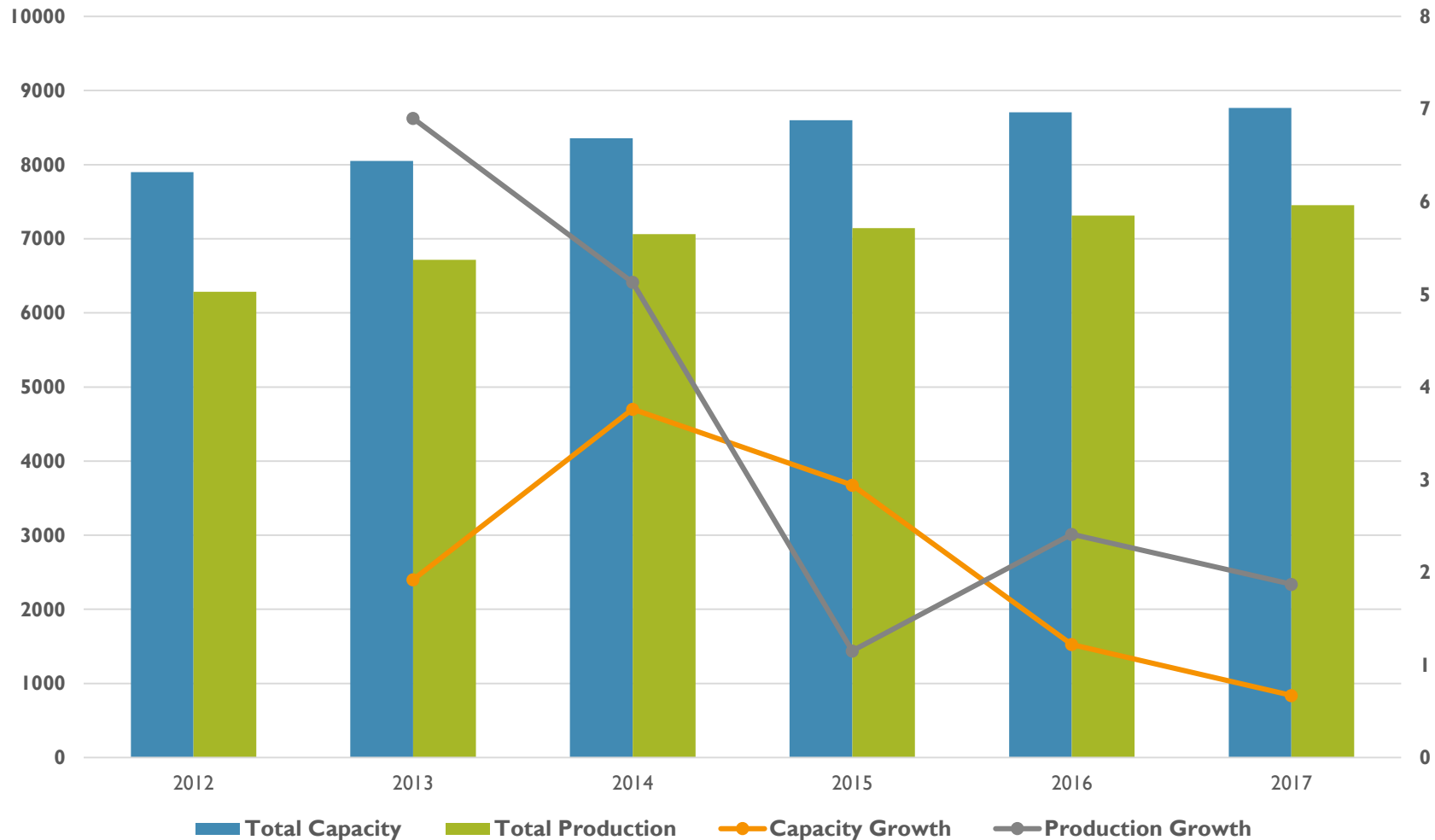
از این‌ها می‌توان به عنوان نمونه‌هایی واضح حرکت به سمت انحصار کامل این صنعت اشاره کرد.

■ Imerys (France) ■ Mondo Minerals (Netherlands) ■ IMI Fabi (Italy) ■ Others

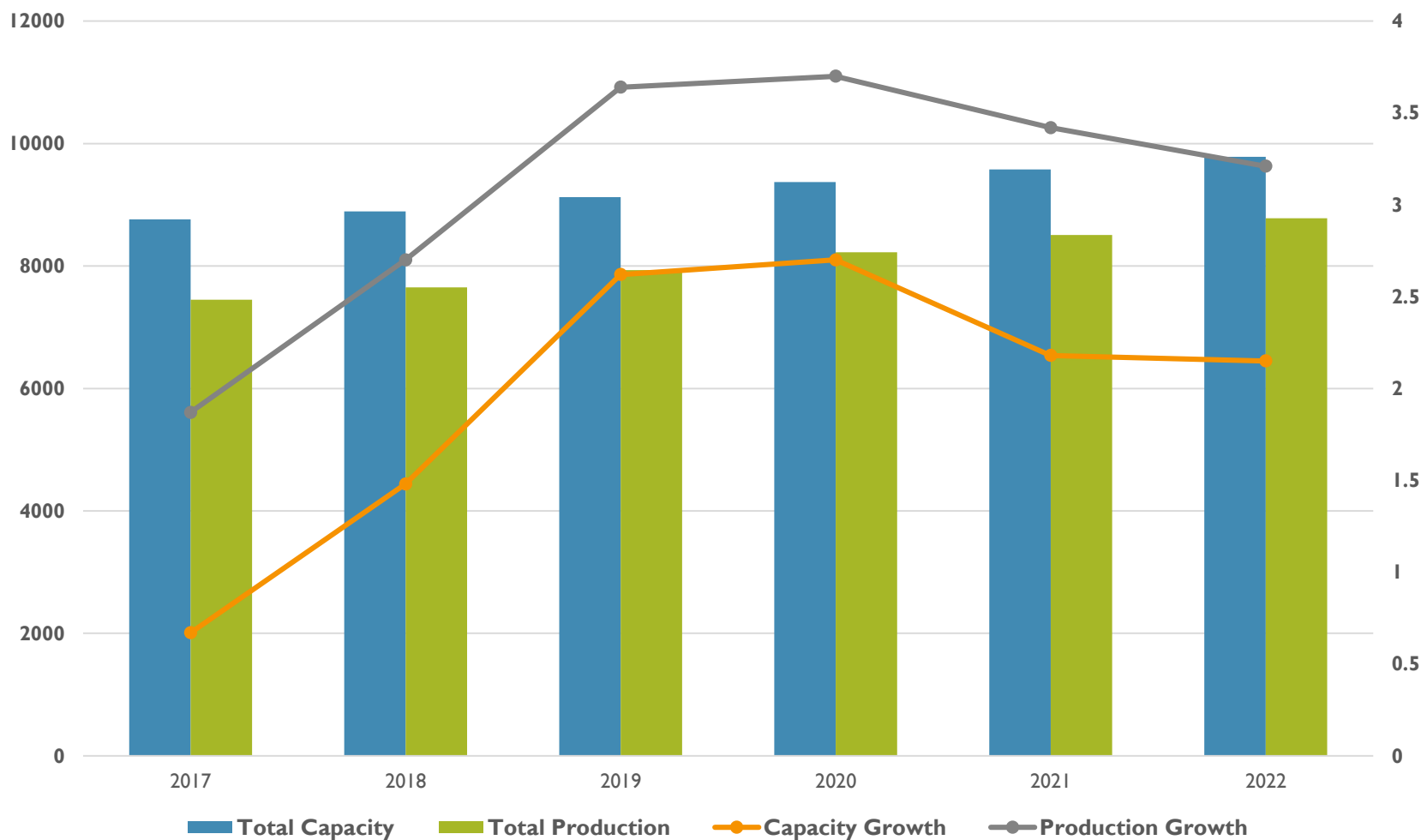
Source: Global Talc Industry 2017 Market Research Report

مقایسه ظرفیت تولید بالقوه و بالفعل تالک در جهان به هزار تن متریک (۲۰۱۲-۲۰۱۷)

میزان تولید بالفعل طی سال‌های
۲۰۱۲-۲۰۱۷ همواره کمتر از ظرفیت بالقوه
تولید تالک در بازارهای عمده جهان بوده است.
این مسئله نمایان‌گر موجودیت فرصت‌های
جدی سرمایه‌گذاری در این سکتور در سطح
جهان می‌باشد.

پیش‌بینی رشد ظرفیت تولید بالقوه و بالفعل تالک در جهان به هزار تن متریک (۲۰۲۲-۲۰۱۷)

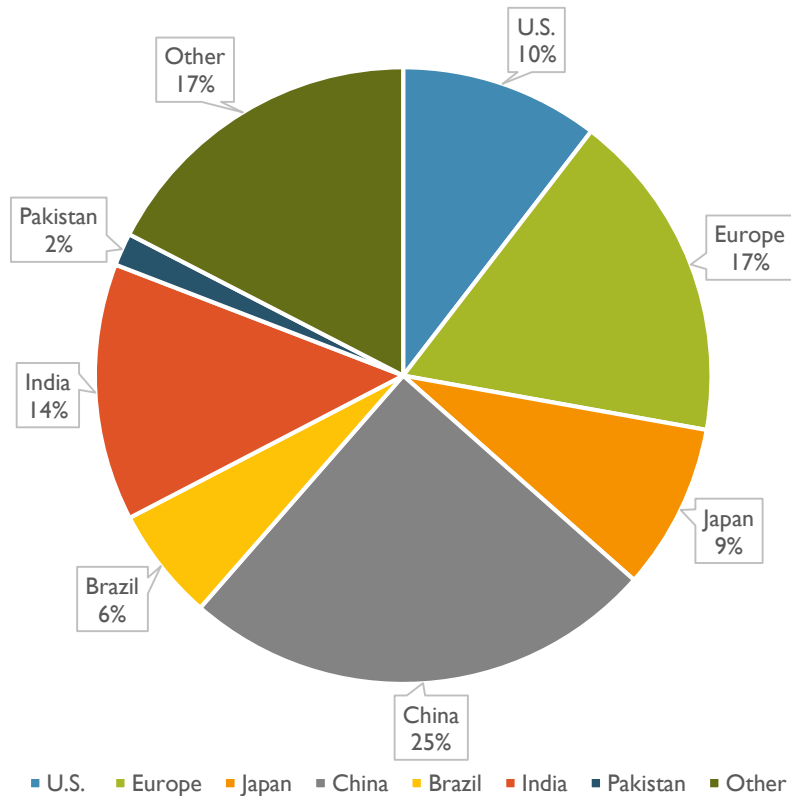
Source: Global Talc Industry 2017 Market Research Report

مصرف کنندگان برتر جهان:

چین همزمان بزرگترین تولیدکننده و بزرگترین مصرف‌کننده تالک در جهان است، بر اساس اطلاعات سال ۲۰۱۶، این کشور حدود یک‌چهارم کل تالک جهان را مصرف نموده و نزدیک به یک‌سوم کل تالک جهان را تولید نموده است. اضافه بر این؛ این کشور بزرگترین بازار صادرات مجدد تالک در جهان است.

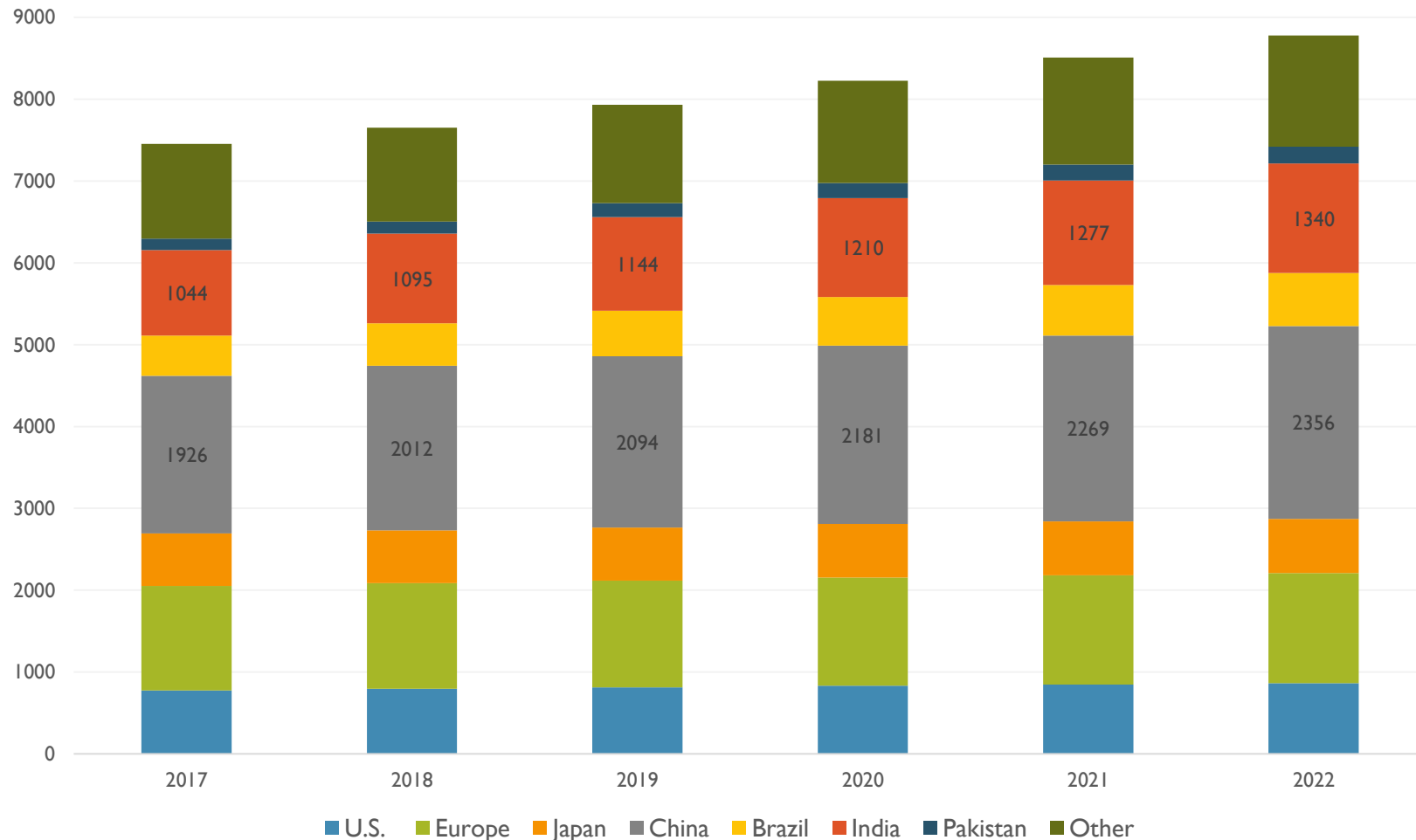
نظر به اطلاعات ریاست عمومی گمرگات وزارت مالیه، افغانستان تا اکنون تنها به کشورهای پاکستان و چین صادرات داشته است، و بیشترین صادرات به کشور پاکستان به شکل نیمه‌پروسس (جفله/توده) صورت گرفته است.

افغانستان در نزدیکی اکثریت بزرگترین بازارهای مصرف تالک در جهان قرار دارد، و این مسئله قدرت رقابت‌پذیری تالک افغانستان را در حصه قیمت نیز افزایش می‌دهد.

Source: Global Talc Industry 2017 Market Research Report

پیش بینی مصرف تالک در جهان به هزار تن متریک (۲۰۲۲-۲۰۱۷):

Source: Global Talc Industry 2017 Market Research Report

فهرست عناوین:

بخش

محتوا

۱

چکیده تحلیل

۲

مرور شاخص‌های مهم صنعت تالک در جهان

۳

صنعت تالک در افغانستان

۴

چالش‌های شرکت‌های استخراج و پروسس

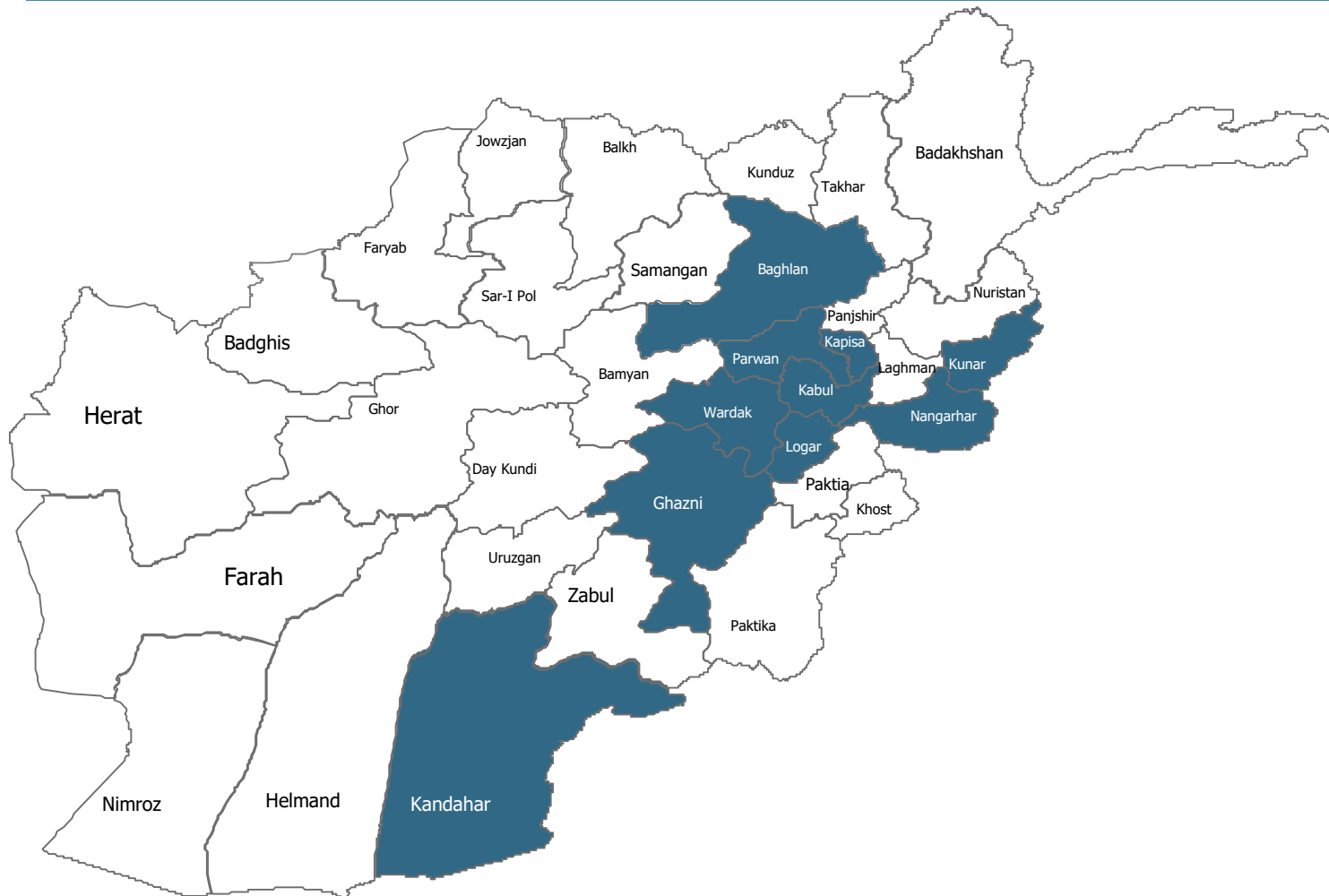
۵

پیشنهادات

۶

ضمایم

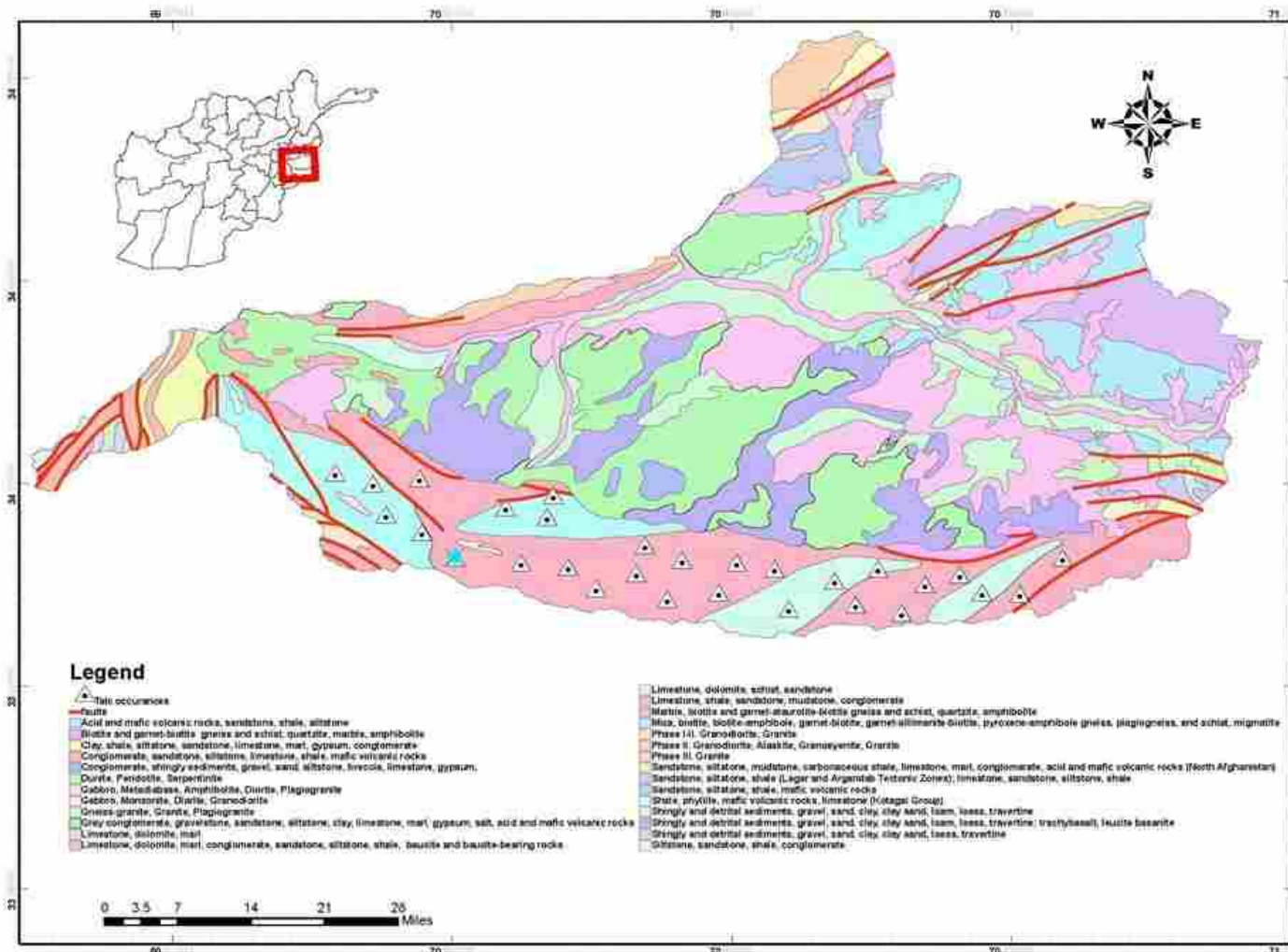
ظواهر معدنی تالک در افغانستان:

در افغانستان ظواهر این منرال در ساحات مختلف ولایت‌های ننگرهار(اچین، شیرزاد، پچیراگام، هسکه‌مین، حصارک و سپین‌غر)، کابل (لندر)، پروان (فرنجل، کوه‌توپ، سیاه‌گرد، صیاد، و بگرام)، کاپیسا (نجراب)، لوگر، غزنی (رشیدان)، قندهار، میدان‌وردک، کنر و بغلان (دهنه غوری) کشف و تثبیت گردیده است. اما بنابر مشکلات امنیتی، عدم موجودیت بودجه، ظرفیت و امکانات اکتشاف به‌شکل درست مطالعه نگردیده اند.

در جریان دهه ۱۹۷۰ معادن اچین ننگرهار توسط تیم‌های تخنیکی متشکل از انجیران افغان و روس به‌شکل نسبی مطالعه و ذخایر آن در حدود (۱۱) میلیون تُن تثبیت گردیده است.

نقشهٔ جيولوجيكي ظواهر معدني تالک در ننگرهار:

تیم‌های تخنیکي ریاست عمومی سروی جيولوجی چندین مرتبه جهت مطالعات ظواهر معدني به ولسوالی‌های خوگيانی، شیرزاد، پچیراگام، حصارک، و آچین اعزام گردیده اند. به اساس گزارش‌های ابتدایی این ساحات دارای ظواهر معدني تالک فراوان می باشد که نیاز به مطالعه دقیق و بیشتر دارد.

تالک در این ولسوالی‌ها از چندین دهه بدین سو توسط مردم محل به شکل قانونی و غیرقانونی استخراج و به کشور پاکستان صادر می‌گردد. به اساس مطالعات ابتدایی تالک افغانستان مخصوصاً تالک ولایت ننگرهار دارای بهترین کیفیت در دنیا می‌باشد.

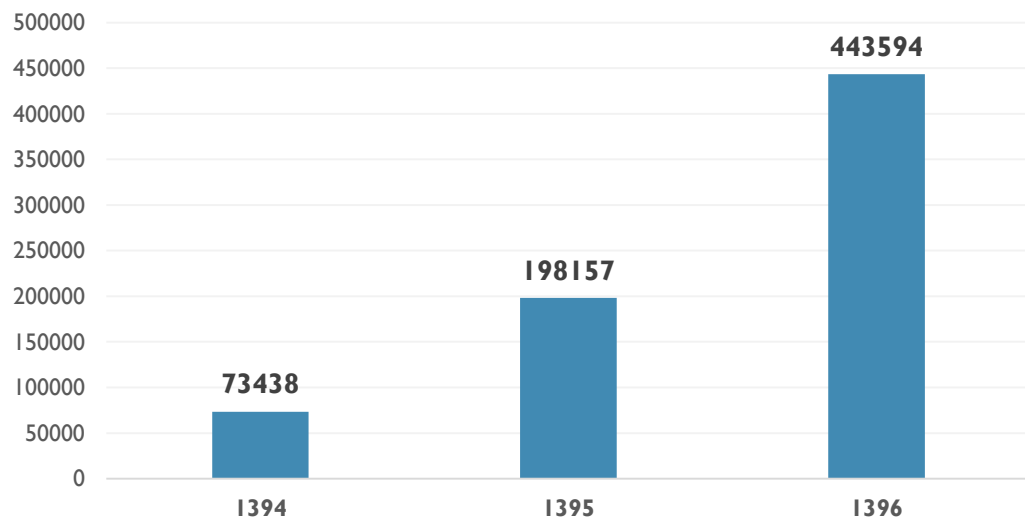
مصرف داخلی:

- در افغانستان از تالک اکنون فقط در صنایع رنگ‌سازی و تولید پی‌وی‌سی استفاده می‌شود؛
- ارقام دقیق از حجم مصرف این منرال در صنایع فوق در افغانستان وجود ندارد.

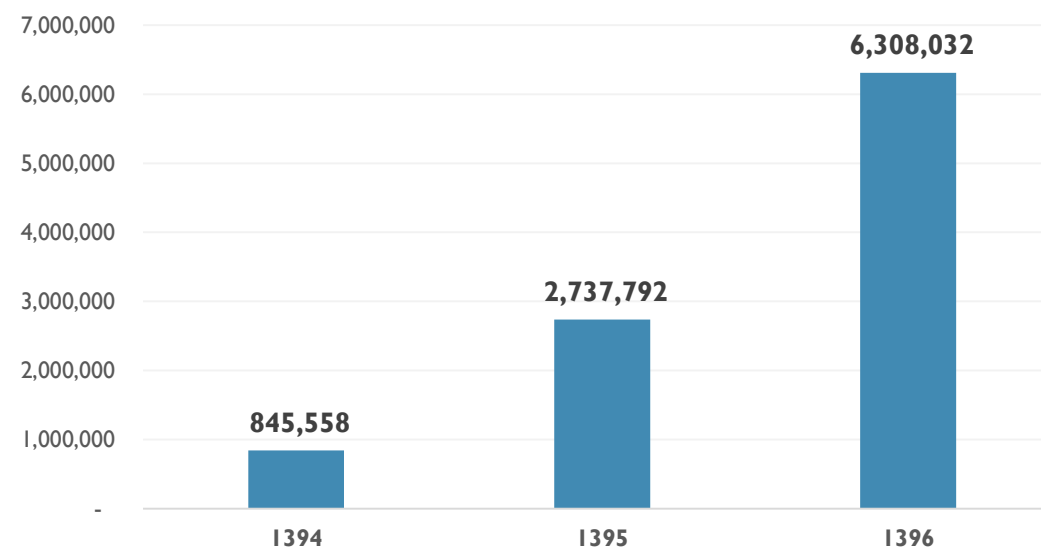
میزان و ارزش صادرات تالک افغانستان (۱۳۹۳-۱۳۹۶)

میزان صادرات تالک به تُن متریکی

منبع: وزارت مالیه، ۲۰۱۷

ارزش مجموعی صادرات تالک به دالر امریکایی

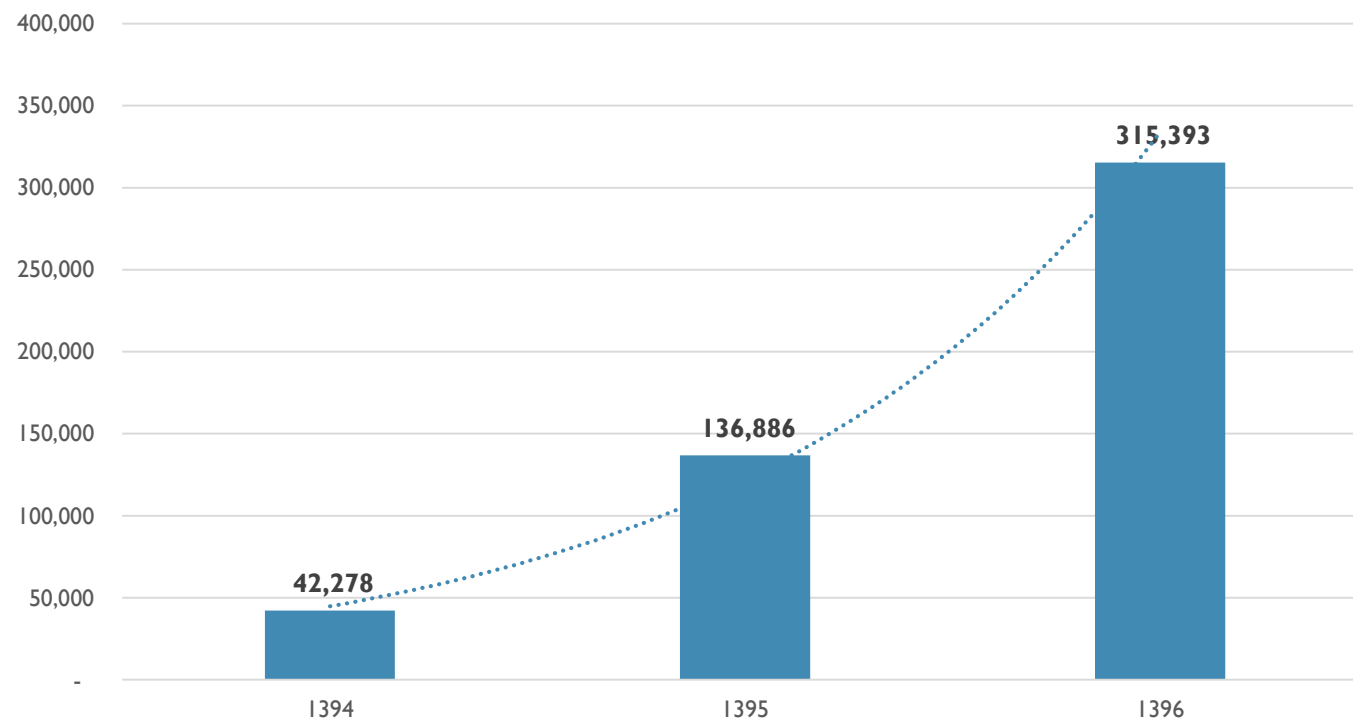

منبع: وزارت مالیه، ۲۰۱۷

در سال ۱۳۹۲ از قراردادی‌ها خواسته شد تا تالک به شکل پروسس شده و یا هم نیمه پروسس صادر گردد و صادرات تالک به شکل غیرپروسس شده ممنوع قرارداد شده؛ به اساس فیصله فوق به تعداد (۱۵) ماشین کرش جهت نیمه پروسس و به تعداد (۳) فابریکات پروسس نهائی در ولایت ننگرهار تاسیس گردیده است. این شرکت‌ها در سه سال گذشته به ارزش مجموعی بیشتر از ۱۰ میلیون دالر امریکایی جفله/توده تالک را به کشورهای پاکستان و چین صادر نموده اند، مقدار تالک صادر شده طی این دوره به بیشتر از ۷۱۵۱۸۹ تُن متریکی می‌رسد، بیشترین حجم صادرات در سالی ۱۳۹۶ صورت گرفته است، با آن که تا اکنون سال ۱۳۹۶ پایان نیافته است شاهد ثبت نزدیک به دو میلیون تُن متریکی صادرات در این سال هستیم، با ختم سال توقع می‌رود این حجم به بیشتر ۵۰۰۰۰۰ تُن متریکی افزایش یابد.

درآمد صنعت تالک افغانستان (۱۳۹۳-۱۳۹۶)

درآمد ناشی از تعرفه صادرات به دالر امریکایی

منبع: وزارت مالیه، ۲۰۱۷

درآمد از بابت رویالتی، کرایه سطح زمین، و بقیه مالیاتی که در سال‌های مالی فوق پرداخته شده نزد وزارت معادن و پترولیم موجود نیست.

روند ارزش افزایی تالک در افغانستان:

■ پروسس تالک در افغانستان در ۲ سطح صورت می گیرد:

(۱) مواد اجنبی و غیرضروری توسط کارگران با دست از تالک جدا میگردد، در این سطح تالک به اساس کیفیت و نوعیت و در نظر گرفتن درجه سفیدی و مواد اجنبی به کتگوری های مختلف دسته بندی نمی گردد.

(۲) به اساس تقاضای بازار تالک به دو نوع تولید پروسس می شود:

■ **تالک به شکل جفله:** تعداد زیادی از قراردادی ها دستگاه های خردکننده تالک **Crushing Plant** را به ظرفیت های مختلف در شهرک صنعتی شیخ مصری ولایت ننگرهار نصب نموده اند و تالک را مطابق تقاضای بازار به شکل نیمه پروسس (جفله/توده) بسته بندی نموده و به فروش می رسانند.

■ **تالک به شکل پودر:** تنها سه فابریکه دستگاه را برای پروسس نهایی تالک نصب کرده اند، ولی تا اکنون به این شکل برای متقاضیان داخلی و خارجی به فروش نرسانیده اند.

روند ارزش افزایی تالک در افغانستان:

تنها یک شرکت فابریکه عصری پروسس تالک را از کشور چین وارد نموده و در شهرک صنعتی شیخ مصری در مساحت ۱۲۰۰۰ متر مربع نصب نموده است. ظرفیت سالانه پروسس فابریکه مذکور در حدود ۱۳۰ هزار تن می باشد و شامل تکنولوژی جدید روز مانند: حجم سرمایه گذاری ذکر کرد.

۱. دستگاه تفکیک و دسته بندی تالک به اساس نور و به شکل اتوماتیک؛

۲. دستگاه آسیاب Grinding با ظرفیت پودر ساختن در سایزهای از ۴۵-۵ میکرون؛

۳. دستگاه های بسته بندی اتوماتیک؛

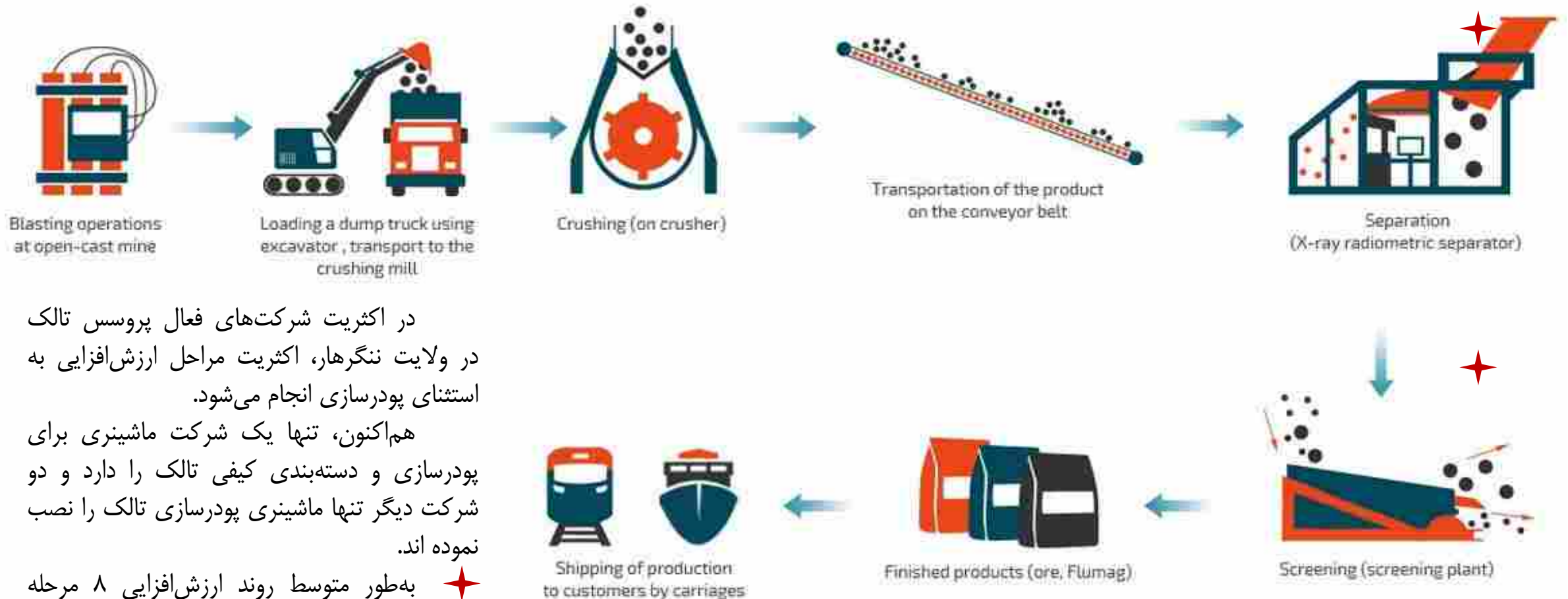
۴. هنگر منظم و عصری برای ذخیره اموال و مجهز با کرن ها؛

۵. سیستم ها و دیتابیس وارده و صادره کامپیوتری برای تالک؛

۶. کرش پلانت (دستگاه خردکننده) اتوماتیک؛

۷. و کنترل ماشینری توسط یک کامپیوتر.

روند ارزش‌افزایی تالک در افغانستان:

در اکثریت شرکت‌های فعال پروسس تالک در ولایت ننگرهار، اکثریت مراحل ارزش‌افزایی به استثنای پودرسازی انجام می‌شود.

هم‌اکنون، تنها یک شرکت ماشینری برای پودرسازی و دسته‌بندی کیفی تالک را دارد و دو شرکت دیگر تنها ماشینری پودرسازی تالک را نصب نموده‌اند.

★ به‌طور متوسط روند ارزش‌افزایی ۸ مرحله دارد، در افغانستان دو مهمترین مرحله آن صورت نمی‌گیرد.

فهرست قراردادهای فعلی تالک:

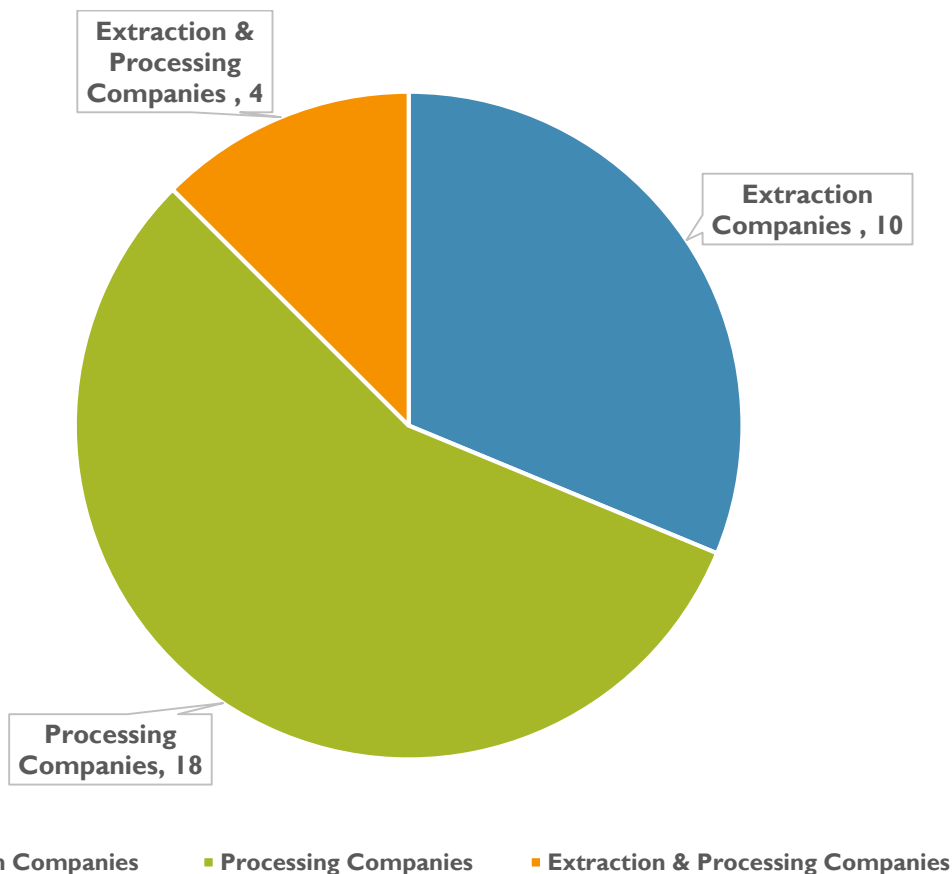
شماره	قراردادی	ولسوالی	تاریخ عقد	میعاد (سال)	حجم قرارداد (تن)	رویالتی (افغانی)	مساحت (مترمربع)
۱	افغان شیرزاد	شیرزاد	۱۶/۰۹/۱۳۹۳	پنج سال	۱۷۵۰۰ تن	۶۶۸ افغانی	۴۰۰
۲	افغان منرال	شیرزاد	۰۶/۰۱/۱۳۹۳	پنج سال	۶۰۰۰۰ تن	۶۵۴ افغانی	۲۴۵۲.۵
۳	امین کریمزی	شیرزاد	۱۲/۱۲/۱۳۹۲	پنج سال	۴۰۰۰۰ تن	۶۵۰ افغانی	۶۲۶۱
۴	برادران محب الله صافی	شیرزاد	۰۴/۰۱/۱۳۹۳	پنج سال	۵۰۰۰۰ تن	۶۵۴ افغانی	۵۸۹۰
۵	بلال موسی زی	شیرزاد	۳۰/۰۳/۱۳۹۳	پنج سال	۵۱۰۰۰ تن	۶۶۶ افغانی	۶۱۴۲
۶	بلال موسی زی	شیرزاد	۱۱/۰۲/۱۳۹۳	پنج سال	۵۰۰۰۰ تن	۶۶۶ افغانی	
۷	بلال موسی زی	شیرزاد	۲۷/۰۷/۱۳۹۳	چهار سال	۴۰۰۰۰ تن	۶۷۳ افغانی	۲۳۷۸
۸	پسران الحاج محمد رسول ناصری	شیرزاد	۱۰/۰۸/۱۳۹۳	پنج سال	۵۰۰۰۰ تن	۶۷۴ افغانی	۴۳۵۰
۹	حبیب شهاب	شیرزاد	۲۱/۰۸/۱۳۹۳	پنج سال	۵۰۰۰۰ تن	۶۷۲ افغانی	۲۰۰
۱۰	رحیم زلاند	پچیراگام	۰۶/۰۸/۱۳۹۳	پنج سال	۳۰۰۰۰ تن	۶۵۷ افغانی	
۱۱	عطایار	سپین غر	۰۵/۰۶/۱۳۹۲	پنج سال	۵۰۰۰۰ تن	۶۱۳ افغانی	

فهرست قراردادهای فعلی تالک:

شماره	قراردادی	ولسوالی	تاریخ عقد	میعاد (سال)	حجم قرارداد (تن)	رویالتی (افغانی)	مساحت (مترمربع)
۱۲	خالد ایاز	شیرزاد	۰۶/۰۳/۱۳۹۱	ده سال	۷۰۰۰ تن	۶۰۶ افغانی	۱۵۲۳۳
۱۳	ریحان یونس احمدزی	شیرزاد	۱۵/۱۰/۱۳۹۳	ده سال	۱۶۳۰۰۰ تن	۶۷۳ افغانی	۳۲۰۰
۱۴	ساحل بلال	شیرزاد	۲۷/۰۷/۱۳۹۳	پنج سال	۵۰۰۰۰ تن	۶۷۲ افغانی	۳۵۰۰
۱۵	سپین غر تالک	اچین	۱۳/۰۳/۱۳۹۲	ده سال	۱۰۰۰۰۰ تن	۶۱۲ افغانی	۲۰۲۰۰
۱۶	شمشیر ضمیر	شیرزاد	۲۲/۰۹/۱۳۹۳	پنج سال	۶۰۰۰۰ تن	۶۷۳ افغانی	۵۵۱۰
۱۷	شمشیر ضمیر	اچین	۰۶/۰۳/۱۳۹۱	ده سال	۱۵۰۰۰ تن	۶۰۶ افغانی	۷۵۲۰۰
۱۸	شمشیر ضمیر	شیرزاد	۰۶/۰۳/۱۳۹۱	ده سال	۱۲۰۰۰ تن	۶۰۶ افغانی	۲۱۶۰
۱۹	عبدالجلیل حسن زی	شیرزاد	۲۲/۰۹/۱۳۹۳	پنج سال	۶۰۰۰۰ تن	۶۷۳ افغانی	۵۵۱۰
۲۰	عطایار باز	اچین	۱۶/۰۶/۱۳۹۲	پنج سال	۶۲۵۱ تن	۶۱۴ افغانی	۵۰۰۰
۲۱	مطیع سمیع	پچیراگام	۱۲/۱۱/۱۳۹۲	پنج سال	۳۴۰۰۰ تن	۶۵۰ افغانی	

بلندترین رویالتی در ۲۱ قرارداد فعال ۶۷۳ افغانی و پایین‌ترین رویالتی ۶۰۶ افغانی است. قراردادهای با نرخ رویالتی ۶۰۶ افغانی، در سال ۱۳۹۱ عقد گردیده است. به‌طور میانگین نرخ رویالتی در قراردادهای تالک ۶۵۰ افغانی بوده است، با محاسبه انحراف از معیار در نرخ‌های رویالتی برای همه قراردادهای استخراج تالک می‌توانیم به این نتیجه برسیم که همه نرخ‌های رویالتی از میانگین فاصله زیادی ندارند و این می‌تواند به نحوی گویای همگونی قراردادها باشد.

دسته‌بندی شرکت‌های فعال در صنعت تالک (استخراج، پروسس، استخراج و پروسس):

■ Extraction Companies ■ Processing Companies ■ Extraction & Processing Companies

منبع: وزارت معادن و پترولیوم و شرکت‌های صنعت تالک، ۲۰۱۷

هم‌اکنون ۳۲ شرکت (استخراج، پروسس، استخراج و پروسس) در این صنعت در افغانستان فعالیت دارد، ۱۸ شرکت تنها پروسس می‌کند، ۱۰ شرکت تنها مشغول استخراج تالک است، و ۴ شرکت دیگر همزمان در استخراج و پروسس فعالیت دارد؛

در این میان تنها یک شرکت توانایی رقابت با تکنالوژی تولید کشورهای مهم منطقه را دارا است. حد اقل سرمایه‌گذاری مورد نیاز برای تأسیس چنین شرکتی ۳.۵ میلیون دالر امریکایی است؛

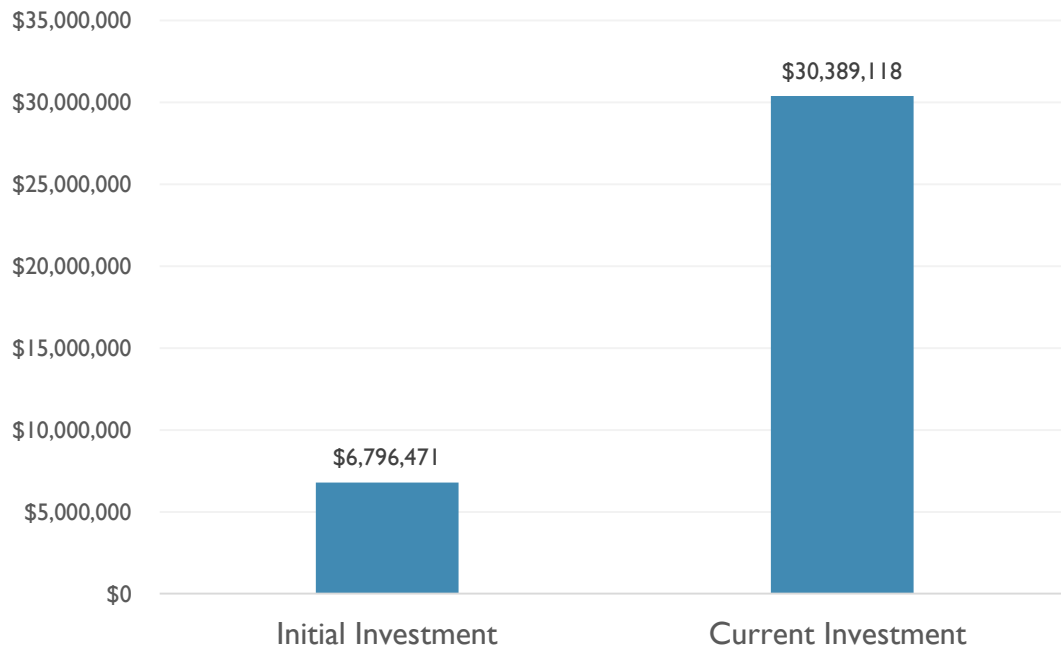
وزارت معادن و پترولیوم در حال حاضر در حدود ۲۱ قرارداد فعال تالک در ولسوالی‌های خوگیانی، پچیراگام، شیرزاد و اچین ننگرهار دارد؛

اکثر این قراردادها در سال‌های ۱۳۹۱، ۱۳۹۲ و ۱۳۹۳ به اجماع مختلف عقد گردیده که از جمله ۵ قرارداد آن برای مدت ده سال، ۱ قرارداد آن برای مدت ۴ سال، ۱۵ قرارداد آن برای مدت پنج سال عقد گردیده است.

حجم سرمایه‌گذاری (ابتدایی و مجموعی) شرکت‌های فعال تالک (استخراج، پروسس، استخراج و پروسس):

میزان سرمایه‌گذاری در صنعت تالک در افغانستان

به دلار امریکایی (۱۳۹۳-۱۳۹۶)

منبع: وزارت معادن و پترولیوم و شرکت‌های صنعت تالک، ۲۰۱۷

ارزش کل سرمایه‌گذاری ابتدایی این شرکت‌ها در زمان اخذ جواز سرمایه‌گذاری به حدود ۷ میلیون دلار امریکایی می‌رسیده است، اما در زمان خانه‌پری پرسش‌نامه تحلیل وضعیت حجم کل سرمایه‌گذاری‌ها در این صنعت به بیش از ۳۰ میلیون دلار امریکایی از طرف این صنعت کاران گزارش شده است.

همه این شرکت‌ها در حصه خانه‌پری بخش‌هایی از پرسش‌نامه که به حجم تولید و حجم استخراج برمی‌گردد، محافظه‌کارانه برخورد کرده‌اند. بناءً نمی‌توان به حجم دقیق کل تولیدات با استفاده از پرسش‌نامه دست یافت. با آن‌هم، اگر ارقام ارایه شده در پرسش‌نامه‌ها را در این مورد مشخص محاسبه کنیم، به رقم نزدیک به ۱.۵ میلیون تن متریکی دست می‌یابیم. این رقم در تضاد واضح با ارقام صادرات تالک در این دوره مشخص قرار دارد، ارقام صادرات در این دوره حاکی از صدور بیش از ۷۱۵ هزار تن متریکی تالک است.

در این صنعت هم‌اکنون حدود ۵۰۰ کارگر مسلکی، و ۱۰۰۰ کارگر غیرمسلکی به شکل مستقیم مشغول کار است، تخمین ابتدایی نشان می‌دهد که در برابر هر شغل مستقیم در این صنعت حدود ۵ شغل غیرمستقیم ایجاد شده است. با این حساب می‌توان از ۷۵۰۰ شغل به شکل مستقیم و غیرمستقیم در این صنعت صحبت کرد.

ارزش از دست رفته:

- در صادرات تالک ارزش واقعی آن در گمرکات کتمان می‌گردد و یا هم صادرکننده‌ها به مراتب نازل‌تر از نرخ جهانی، تالک را به‌فروش می‌رسانند. مثلاً اوسط ارزش اظهار شده فی تُن تالک در گمرکات افغانستان در حدود ۱۴ دالر است در حالی که شرکت‌ها به صورت اوسط در حدود ۱۰ دالر رویالتی می‌پردازند، اگر تعرفه گمرکی که در حدود یک دالر است بالای هر تُن اضافه گردد، شرکت‌های صادر کننده فقط ۳ دالر مفاد در فی تُن ثبت می‌کنند.
- وقتی به‌عنوان یک خریدار از فروشنده‌های تالک نرخ‌گیری کنیم، آن‌ها فی تُن تالک را به طور متوسط ۶۰ دالر امریکایی قیمت‌گذاری می‌کنند، این در حالی است که همهٔ این شرکت‌ها قیمت فی تُن تالک را در گمرگ ننگرهار به طور میانگین ۱۴ دالر اظهار می‌کنند. اگر این شرکت‌ها پس از تادیهٔ تعرفه گمرکی موفق به فروش فی تُن تالک به ارزش ۶۰ دالر امریکایی شوند، این شرکت‌ها نظر به قیمت متوسط جهانی (۱۵۱ دالر فی تُن) در هر تُن تالک ۶۹ دالر ضرر کرده‌اند، این ضرر برای کُل صنعت تالک افغانستان نظر به حجم صادرات سه ربع سال ۱۳۹۶ بیشتر از ۴۲ میلیون دالر امریکایی است.
- با فرض این‌که این شرکت‌ها هر تُن تالک را به قیمتی که در گمرک اظهار می‌کنند به فروش می‌رسانند، با درنظرداشت متوسط نرخ تالک در جهان، تنها در سه ربع سال ۱۳۹۶ بیشتر از ۶۰ میلیون دالر به این صنعت ضرر رسیده است. صادرات فعلی که ثبت گمرک شده است فقط ۶ میلیون دالر برای سه ربع سال ۱۳۹۶ است، مبلغی که باید بیشتر از ۶۶ میلیون دالر امریکایی می‌بود.
- با تثبیت ارزش واقعی تالک صادراتی در حدود قیمت متوسط تالک در جهان، حکومت افغانستان در مدت خیلی کوتاه سه هدف را برآورده می‌سازد. (۱) ارزش صادرات تالک به صورت قابل ملاحظه بلند می‌رود. (۲) عواید دولت از درک تعرفه صادرات الی ۱۰ برابر افزایش می‌یابد. (۳) جایگاه واقعی افغانستان به عنوان یک بازیگر بزرگ در صنعت تالک جهان تثبیت می‌گردد.

فهرست عناوین:

بخش

محتوا

۱

چکیده تحلیل

۲

مرور شاخص‌های مهم صنعت تالک در جهان

۳

صنعت تالک در افغانستان

۴

چالش‌های شرکت‌های استخراج و پروسس

۵

پیشنهادات

۶

ضمایم

چالش‌های شرکتهای استخراج و پروسس:

- عقد قراردادهای استخراج در مساحت کمتر از یک کیلومتر مربع؛
- عدم استخدام انجیران در معادن تالک توسط شرکتهای استخراجی؛
- حضور کم‌رنگ ناظرین در شرکتهای پروسس تالک و معادن تالک؛
- پروسس تالک توسط شرکتهایی که قرارداد خرید با شرکتهای استخراجی ندارند؛
- عدم موجودیت چک‌پاینت‌ها، این امر سبب کاهش قابل ملاحظه‌ی عواید دولت از ناحیه‌ی اخذ رویالتی گردیده است، چون کارمندان تفتیش تخنیک‌ی معادن بنابر دلایل امنیتی نمی‌توانند از حجم دقیق استخراج در ساحة معدن نظارت کنند؛
- موجودیت مشکلات امنیتی و اخازی‌ها؛
- عدم موجودیت تسهیلات زیربنایی ابتدایی (سرک، برق، آب، سیستم تصفیه‌ی فاضلاب، برج‌های امنیتی، و نورافکن‌ها) در شهرک صنعتی شیخ مصری؛
- فعالیت صنایع مختلف (تولید روغن، ذوب آهن) در شهرک صنعتی شیخ مصری باعث ملوث شدن تالک؛
- عدم تمدید قراردادهای که وقت آنها ختم شده؛
- زمان گیر بودن روند به قرارداد سپردن معادن.

فهرست عناوین:

بخش

محتوا

۱

چکیده تحلیل

۲

مرور شاخص‌های مهم صنعت تالک در جهان

۳

صنعت تالک در افغانستان

۴

چالش‌های شرکت‌های استخراج و پروسس

۵

پیشنهادات

۶

ضمایم

پیشنهادات:

نهاد/نهادهای مسوول	توصیه‌ها	بخش
<p>وزارت معادن و پترولیم ریاست عمومی سروی جیولوجی افغانستان</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ ظواهر معدنی تالک به شکل تخنیکی به بلاک‌های منظم کادستری جهت سروی و اکتشاف دقیق تقسیم گردد؛ 	اطلاعات جیولوجیکی
<p>۱. وزارت معادن و پترولیم (ریاست کادستر، ریاست تفتیش تخنیکی معادن)</p> <p>۲. وزارت تجارت و صنایع (ریاست عمومی ثبت مرکزی و مالکیت معنوی)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ مکلف‌سازی شرکت‌های پروسس تالک به عقد قرارداد استخراج با وزارت معادن و پترولیم و یا عقد قرارداد خرید تالک خام از شرکت‌ها استخراجی به منظور کاهش تقاضا برای تالک معادن خودسر؛ ■ بازنگری تصمیم حذف چک‌پاینت‌ها برای تثبیت رقم واقعی استخراج؛ ■ عقد قرارداد استخراج معادن تالک در ساحات امن و دارای اطلاعاتی کافی جیولوجیکی؛ ■ بررسی قراردادهای فعلی برای بهبود استخراج و پروسس و جذب سرمایه‌گذاری؛ «هیچ یک از مواد مندرج قرارداد حق فسخ قرارداد توسط جانبین را در هر مقطع زمانی که کتباً صورت می‌گیرد، محدود نمی‌سازد.»؛ این بند قراردادهای استخراجی تالک به حکومت فرصت می‌دهد تا در مورد همه قراردادهای جاری مجدداً تصمیم اتخاذ کند. ■ تعیین حداقل ماشینری مورد نیاز برای سرمایه‌گذاری در استخراج/پروسس تالک (هم‌اکنون حداکثر شرکت‌ها با ماشین‌های ابتدایی Crushing تجهیز است، لازم است در عرصه تهیه ماشینری پودر سازی و دسته‌بندی با این شرکت‌های همکاری صورت گیرد). 	مدیریت قراردادها

پیشنهادات:

بخش	توصیه‌ها	نهاد/نهادهای مسوول
<p>۱. وزارت معادن و پترولیم ریاست تشویق سرمایه‌گذاری و بازاریابی، ریاست عمومی تحقیق و توسعه پالیسی</p>	<p>فهرست ابتدایی برای تعیین حداقل ماشینری:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱. دستگاه تفکیک و دسته‌بندی تالک به اساس نور و به شکل اتوماتیک؛ ۲. دستگاه آسیاب Grinding با ظرفیت پودر ساختن در سایزهای از ۴۵-۵ میکرون؛ ۳. دستگاه‌های بسته‌بندی اتوماتیک؛ ۴. هنگر منظم و عصری برای ذخیره اموال و مجهز با کرن‌ها؛ ۵. سیستم‌ها و دیتابیس وارده و صادره کامپیوتری برای تالک؛ ۶. کرش پلانت (دستگاه خردکننده) اتوماتیک؛ ۷. و کنترل ماشینری توسط یک کامپیوتر. <ul style="list-style-type: none"> ■ تعیین قیمت حداقل برای صادرات تالک افغانستان در همه گمرکات، با تثبیت یک قیمت متوسط با در نظر داشت قیمت متوسط تالک در بازارهای جهانی جلو Under Invoice گرفته شود. قیمت میانگین فی تن تالک در بازارهای جهانی در سال ۲۰۱۶، ۱۵۱ دلار امریکایی بوده است. ■ تسهیل ایجاد چند کنسرسیوم بزرگ شرکت‌های پروسس تالک افغانستان؛ ■ اعطای قرارداد به شرکتی که تمامی مراحل پروسس را به شکل معیاری انجام می‌دهد؛ ■ تعیین یک سال مهلت برای تأسیس کرش پلانت‌های معیاری. 	<p>مدیریت قراردادها</p>

پیشنهادات:

بخش	توصیه‌ها	نهاد/نهادهای مسوول
مدیریت قراردادهای	<ul style="list-style-type: none">■ خارج ساختن تالک از کتگوری معدن کاری کوچک و حرفه‌یی، با این می‌توانیم زمینه را برای سپردن این صنعت به چند قراردادی بزرگ تسهیل کنیم. در ایالات متحده آمریکا در سال ۲۰۱۶ میلادی حدود ۹ درصد کل تالک جهان را تولید کرده است، فقط ۳ شرکت در این صنعت آمریکا فعالیت می‌کند. با انجام قراردادهای بزرگ؛ مدیریت قرارداد، و چگونگی تفتیش تخنیکی معادن بهبود می‌یابد و این سکتور صنایع استخراجی افغانستان را در عرصه شفافیت و حساب‌دهی کمک خواهد کرد.	۱. وزارت معادن و پترولیوم ریاست تشویق سرمایه‌گذاری و بازاریابی، ریاست عمومی تحقیق و توسعه پالیسی

پیشنهادات:

بخش	توصیه‌ها	نهاد/نهادهای مسوول
<p>۱. وزارت معادن و پترولیوم ریاست تشویق سرمایه‌گذاری و بازاریابی، ریاست عمومی تحقیق و توسعه پالیسی</p> <p>۲. وزارت تجارت و صنایع ریاست نمایشگاه‌های ملی و بین‌المللی</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ برگزاری کنفرانس سرمایه‌گذاری تالک افغانستان-هند و افغانستان-چین؛ ■ توسعه بازار تالک افغانستان در کشورهای ازبیکستان، ترکیه، جرمنی، اتریش، ایران از طریق تسهیل اشتراک سرمایه‌گذاران این سکتور در نشست‌های سرمایه‌گذاری مرتبط به تالک؛ ■ برگزاری برنامه‌های اتصال تجاری با تولیدکنندگان بزرگ جهان (شرکت‌های ایمیرس فرانسه، موندو منرالز هالند، و امی فابی ایتالیا)؛ ■ تعیین رویالتی نظر به سطح پروسس (مثلاً از شرکت‌هایی که تالک را پس از پروسس کامل صادر می‌نمایند، رویالتی کمتر اخذ خواهد شد). ■ منع تدریجی صادرات توده/جلفه تالک ذریعه بلندبردن تعرفه صادرات بالای آن؛ ■ منع تدریجی صادرات پودر تالک دسته‌بندی‌ناشده ذریعه ارایه مشوقه‌ها برای صادرات پودر تالک دسته‌بندی شده؛ ■ تبدیل نمودن شهرک صنعتی شیخ‌مصری به شهرک صنعتی اختصاصی پروسس تالک در افغانستان؛ 	<p>تشویق سرمایه‌گذاری</p>

فهرست شرکت‌های پروسس تالک که برای این مطالعه از آن‌ها بازدید به عمل آمده است.

شماره	فابریکی نوم	ساحه	ولسوالی	ولایت
1	امین کریمزی فابریکه	شیخ مصری	سرخورد	ننگرهار
2	تراجمیر فابریکه	گوشته	گوشته	ننگرهار
3	نبی افغان فابریکه	شیخ مصری	سرخورد	ننگرهار
4	گندهارا فابریکه	شیخ مصری	سرخورد	ننگرهار
5	طارق شیرزاد فابریکه	شیخ مصری	سرخورد	ننگرهار
6	افغان تالک فابریکه	شیخ مصری	سرخورد	ننگرهار
7	شیخ سخی کامران	شیخ مصری	سرخورد	ننگرهار
8	بلاموسی زی فابریکه	شیخ مصری	سرخورد	ننگرهار
9	مطیع سمیع	شیخ مصری	سرخورد	ننگرهار
10	هلال سبا	شیخ مصری	سرخورد	ننگرهار
11	حبیب شهاب	شیخ مصری	سرخورد	ننگرهار
12	ننگرهار افغان تالک	شیخ مصری	سرخورد	ننگرهار
13	همراز	شیخ مصری	سرخورد	ننگرهار
14	سنگ سفید فابریکه	شیخ مصری	سرخورد	ننگرهار
15	عمر فاروق فابریکه	شیخ مصری	سرخورد	ننگرهار
16	افغان شایننگ	ثمر خیل	ثمر خیل	ننگرهار
17	نوی رحمت انصاف	شیخ مصری	سرخورد	ننگرهار
18	سلمان شیرزاد	شیخ مصری	سرخورد	ننگرهار
19	برادران محب الله صافی	شیخ مصری	سرخورد	ننگرهار
20	سپن درد فابریکه	شیخ مصری	سرخورد	ننگرهار
21	باختر افغان فابریکه	شیخ مصری	سرخورد	ننگرهار
22	یوسفی قاضی زاده	شیخ مصری	سرخورد	ننگرهار

از توجه شما سپاس گزاریم!